

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 49 • nr. 1 • januari 2013 • €1,75 • www.sp.nl

**BRUSSEL WIL DRINKWATER
PRIVATISEREN**

DE DRUPPEL

**MARJAN MINNESMA:
TOPVROUW VAN
DUURZAAM NEDERLAND**

EMILE ROEMER OVER RUTTE II

Arend van Dam

Nederland koopt voor € 70.000.000 aan vuurwerk

HELP MEE MET HET GROTE MBO-ONDERZOEK

De Tweede Kamerfractie is een groot onderzoek gestart onder mbo-docenten. Manja Smits, woordvoerder onderwijs: 'Voor heel veel jeugd is het mbo de plaats waar zij de basis legt voor de toekomst. Er wordt heel veel over het mbo gesproken, vaak in negatieve zin. Maar er wordt door de politici zelden mét de mensen gesproken die het werk moeten doen in het mbo. Hoe zit het met de kwaliteit? Wat zijn de gevolgen van schaalvergroting? Krijgen zorgleerlingen nog wel voldoende aandacht? Hoe is de werkdruk en de bureaucratie, wat werkt goed en wat moet beter? De SP hoort graag van de mensen zelf hoe het eraan toegaat.'

- Bent u zelf docent op het mbo? Vul dan de enquête in op www.sp.nl/onderwijs/mboenquete en roep collega's op het zelfde te doen.
- Ook als u niet zelf op het mbo werkt, kunt u helpen. In uw kennissenkring zitten vast mbo-docenten. Vraag hen ook mee te doen.

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

MAAK ROOD NOG GROTER IN 2013!

In 2011 is de campagne 'Kleur je afdeling ROOD' gelanceerd. Deze campagne heeft het doel om in zoveel mogelijk SP-afdelingen jongeren actief te krijgen in een ROOD-groep. Ook dit jaar hadden afdelingen veel belangstelling voor de 'Kleur je afdeling ROOD'-scholing, waar zij allerlei *tips & tricks* ontvingen om met jongeren aan de slag

te gaan. De campagne werpt duidelijk haar vruchten af: zo zijn onlangs in Zwolle en Arnhem ROOD-leden de straat op gegaan om actie te voeren voor het behoud van de studiefinanciering. Dat is goed nieuws, want de bezuinigingen op het hoger onderwijs vragen natuurlijk om breed verzet van jongeren in het hele land!

Ben jij lid van ROOD, maar is er geen actieve ROOD-groep in jouw woonplaats? Aarzel dan niet om contact op te nemen met het ROOD-bestuur via rood@sp.nl. Wij helpen je graag op weg. Want 2013 wordt het jaar waarop er in nog meer plaatsen in het land jongeren de strijd aangaan om Nederland socialer te maken!

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk,
Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Ingrid de Groot,
Hans van Heijningen, Anouk Pross,
Karen Veldkamp

Foto cover
Koen Suyk / ANP-photo

Illustraties
Arend van Dam,
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Europese Coup

Zelfs drinkwater is niet meer veilig
4

Emile Roemer

'Mijn alternatief? Investeren!'
6

Uitgeprocedeerd

De 'Vluchtkerk' van Amsterdam
16

Duurzaamheid

'Dit beleid leidt tot gevaarstelling
jegens de bevolking'
20

Nicaragua

Weinig zekerheid, veel levensvreugde
27

15 Vierlandenpunt: Verzet tegen Europese bezuinigingen

22 Successen: Wat de SP-fractie binnenhaalde

24 Uitgelicht: 'Soms kan ik niet slapen omdat ik nog honger heb'

25 Arjan kijkt: Emile Roemer – Tussen pieken en peilen

**26 Linksvoor: Voor Maurice Ferales is vrijheidsstrijd
de rode draad**

10, 11, 12, 13, 14 Nieuws 30 Puzzel 31 Brieven

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Een ongemakkelijk huwelijk

De Engelsen hebben er een mooie term voor. 'Shotgun wedding' heet daar het huwelijk dat wij een 'moetje' noemen. De vader van de bruid houdt de bruidegom (figuurlijk) onder schot om hem te dwingen zijn zwangere dochter te trouwen. Wij hebben te maken met een 'shotgun kabinet'. Té snel op elkaar afgestapt, té snel bij elkaar gekropen en té snel samen iets gemaakt wat niet door beiden gewenst is.

Voor de VVD is het kabinetsbeleid nog het makkelijkst uit te leggen. Snoeihard bezuinigen, vermarkting van de zorg en ontmanteling van de sociale zekerheid. Het is hún beleid en hun politieke wens om Nederland naar Amerikaans model in te richten. Voor de VVD is geen figuurlijke shotgun nodig, zij voeren deze politiek met enthousiasme uit.

Voor de PvdA ligt het ingewikkelder. Daarom spreekt Diederik Samsom over 'een nieuwe realiteit'. Alsof de crisis een natuurverschijnsel en zijn vrijage met de VVD een toeval is. De échte nieuwe realiteit van Samsom is dat hij VVD-beleid moet zien te verpakken in een sociaal jasje, en dat is net zo moeilijk als het tekenen van een vierkante cirkel.

Het 'moetje' van de VVD en de PvdA verdiept én verlengt de crisis en kan daarom op weinig sympathie van de bevolking rekenen. Wij zullen de banden op straat, op het werk en bij de mensen thuis moeten aanhalen om ons alternatieve geluid te versterken. Het alternatief voor het 'moetje' van Rutte II komt uit de samenleving zelf. Het is aan ons om dat geluid te horen én te versterken.

Laten we van 2013 een jaar van vertrouwen en optimisme maken. De mensen rekenen op ons.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

14 november 2012: Demonstraties en stakingen in Portugal en Griekenland (foto) tegen Europees beleid.

EUROPESE COUP

ZELFS DRINKWATER IS NIET MEER VEILIG

Brussel heeft de smaak te pakken en koerst regelrecht af op een Europese politieke en economische unie. Politieke partijen moeten Europees worden, economisch beleid ook en zelfs drinkwater is niet meer veilig. ‘Het is een regelrechte coup van federalisten’.

► ‘Dan hebben we de SP niet meer nodig’, grapt Dennis de Jong over de voorstellen van de Europese Commissie over Europese politieke partijen. ‘Instellingen’, corrigeert het SP-Europarlementslid, want volgens hem hebben de bestaande Europese partijverbanden – zoals die van de christendemocraten, de sociaaldemocraten en de groenen – weinig te maken met wat doorgaans onder ‘politieke partij’ verstaan wordt. De Jong: ‘Die zogenaamde partijen zijn zeer naar binnen gerichte organisaties en hebben helemaal geen directe leden. Laat staan dat ze contact hebben met de mensen. Het voorstel van de Commissie behelst onder meer dat de juridische status van deze clubs Europees geregeld wordt. Met andere woorden: dat ze geld uit Brussel krijgen.’

En dat gebeurt dan via een wonderlijke constructie. Volgens de Commissie mogen de ‘leden’ maximaal 40 procent aan de partijfinanciering bijdragen en tegelijkertijd staat diezelfde Commissie financiering door Brussel tot 90 procent toe. De Jong duidt: ‘Ze willen dus voorkomen dat leden bijdragen aan de financiën en ze stimuleren de financiële afhankelijkheid van Europa. Maar wat nog erger is – hoewel dat nu nog ontkend wordt – op den duur zou het voorstel de deur open kunnen zetten voor Europese inmenging in welke nationale partijen deel mogen nemen aan de Europese verkiezingen. Bijvoorbeeld zouden dan alleen partijen die verbonden zijn aan Europese Partijen, mee mogen doen. Volgens de voorstellen moeten die laatste aan zogenaamde “Europese waar-

den” voldoen. En wie toetst en bepaalt dat dan? Juist: de grote eurofiële partijen in het Europees Parlement. Belachelijk, en bovendien in strijd met de Nederlandse wetten voor politieke partijen. De Nederlandse kiezer wil gewoon op de SP kunnen stemmen en heeft helemaal geen behoefte aan Europese partijen. Ik ben dan ook blij dat in de Tweede Kamer in ieder geval brede kritiek was op de plannen van de Commissie.’

‘Rutte is bang dat de bevolking wakker wordt’

De Jong spreekt van een permanent sterker wordende ‘zuigkracht van steeds meer bevoegdheden naar Europa’. Harry van Bommel spreekt zelfs van een ‘Europese coup’: ‘De plannen zijn een regelrechte coup van federalisten. Ze hebben na Griekenland de smaak te pakken en willen overal het economische en begrotingsbeleid kunnen dicteren.’ De Eurotop van regeringsleiders in december leverde weinig op en het lijkt op het eerste gezicht allemaal niet zo’n vaart te lopen. Alhoewel; er werd een akkoord bereikt over Europees banktoezicht en

'Ze hebben na Griekenland de smaak te pakken en willen overal het economische en begrotings-beleid kunnen dicteren'

bevolking wakker wordt.' De SP'er stelde in het debat over de Europese top voor om de voorstellen uit Brussel per referendum voor te leggen aan de Nederlandse bevolking. Maar noch Rutte, noch een Kamermeerderheid zag dat zitten...

Drinkwater privatiseren

Wel kreeg de SP in de Kamer een meerderheid achter zich om de positie van nationale parlementen te versterken in de Europese besluitvorming. Het is nu aan het kabinet om hierover met voorstellen te komen. Hoe die eruit gaan zien is onduidelijk.

Maar wellicht geeft de zienswijze van het kabinet op een markant EU-drukmiddel al een klein doorkijkje op wat we kunnen verwachten. In oktober werd bekend dat Griekenland en Portugal onder druk van Europa hun drinkwatervoorziening willen privatiseren. Dit in ruil voor het steunpakket vanuit de EU. Van Bommel riep het kabinet op om vanuit Nederland Brussel op andere gedachten proberen te brengen. Uit het antwoord van het kabinet: 'Samen met de Commissie is het kabinet van mening dat de privatisering van openbare nutsbedrijven, met inbegrip van bedrijven ten aanzien van de watervoorziening, voordelen kan opleveren voor de gehele samenleving.'

Van Bommel: 'Niets is meer heilig, alles moet onder de Europese concurrentieregels in de markt gezet worden. Dit voorbeeld geeft aan hoe dringend gezamenlijk verzet nodig is tegen al deze onzalige plannen uit Brussel.' •

tekst Rob Janssen
foto Corbis / Hollandse Hoogte

 Teken ook de petitie tegen liberalisering van water op www.right2water.eu/nl

ook werd de plicht overeengekomen om grote economische hervormingen op nationaal niveau eerst in Brussel te bespreken. Van Bommel: 'Nog belangrijker is dat het licht op groen is gezet voor de uitwerking van zogenaamde lidstaat-contracten, die eurolanden verplichten om economische aanbevelingen vanuit de EU uit te voeren. Dan moet je denken aan het drukken van loonkosten en de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Alles wijst er dus op dat men onverminderd verdergaat richting Europese politieke unie. En over die Eurotop; je zou inderdaad de indruk kunnen hebben dat de regeringsleiders op een aantal onderdelen dwars zijn gaan liggen. Maar niets is minder waar. De intenties zijn niet veranderd, alleen het faseren is vertraagd. In juni praten ze gewoon verder. Waarom die vertraging? Omdat ze bang zijn voor de kiezer. Dit jaar zijn er bijvoorbeeld verkiezingen in Italië en Duitsland. De huidige plannen vereisen bovendien een EU-verdragswijziging en daarvoor is een referendum nodig. Daar zijn ze bang voor.'

Het feit dat premier Rutte de Europese plannen slechts 'het opnieuw verpakken van bestaande procedures' noemde, ligt volgens Harry van Bommel in dezelfde lijn. 'Tuurlijk zegt 'ie dat. Hij is bang dat anders de Kamer dwars gaat liggen. Of nog erger: dat de

COLUMN

2013: Wie betaalt de crisis?

Ons land is in mineur. Het vertrouwen van de mensen sijpelt weg, en daarom zijn de bestedingen van de meesten fors teruggelopen. Het bestedingsniveau ligt nu op het niveau van elf jaar geleden. Het gevolg is dat de crisis zich steeds verder verdiept en de werkloosheid steeds sneller oploopt.

Al sinds de crisis van de jaren twintig van de vorige eeuw weten we dat de overheid in tijden van laagconjunctuur moet investeren en in ieder geval niet grote bezuinigingen moet doorvoeren. De lessen van de geschiedenis zijn echter niet aan dit VVD-PvdA-kabinet besteed. In plaats van al geplande investeringen naar voren te halen, heeft men besloten dat er in totaal rond de 45 miljard euro bezuinigd moet worden. En waarom? Omdat Brussel voorschrijft dat ons land geen groter tekort op de begroting mag hebben dan 3 procent.

Natuurlijk moeten de overheidsfinanciën op orde worden gebracht. Maar het gaat nu om de *timing* en de manier waarop. De *timing* is desastreus, de economie wordt veel schade toegebracht en de inkomsten van de overheid lopen daarom verder terug. Maar ook de manier waarop bezuinigd wordt geeft ernstig te denken, zeker wanneer je je realiseert dat de PvdA deel uitmaakt van de regering: een verhoging van het eigen risico in de zorg; forse verhoging van de huren; afbraak van de sociale werkvoorziening; de WW wordt beperkt tot één jaar en daarna volgt Bijstand en nog talloze van dit soort maatregelen. Er wordt niet alleen schade toegebracht aan de economie, ook onze samenleving wordt ernstig geschaad.

Het zal bij deze crisis niet anders gaan dan bij eerdere crises: de gewone mensen gaan de rekening betalen. Tenzij progressieve mensen een sterk en strijdbaar bondgenootschap weten te smeden.

Ik wens u en de uwen een strijdbaar 2013!

Jan Marijnissen

EMILE ROEMER OVER RUTTE II

‘DIT IS GEWOON NEOLIBERAAAL VVD-BELEID’

Rutte II maakte volgens velen een valse start. Maar nu het stof van de schermutselingen is neergedaald, wordt meer en meer duidelijk wat de daadwerkelijke gevolgen van het kabinetsbeleid zijn. En veel goeds is dat niet, zegt Emile Roemer.

‘Wij zijn de vechters voor de mensen die het de komende tijd heel zwaar krijgen’, zegt de SP-voorman aan het begin van het nieuwe jaar.

› **In december zei je dat dit kabinet de economische neergang versterkt.**

Leg eens uit?

‘Je ziet het aan de nieuwste cijfers van zowel De Nederlandse Bank als het Centraal Planbureau. Door de harde bezuinigingspolitiek van Rutte I en Rutte II krimpt de economie in plaats van te groeien. Het aantal werklozen loopt sneller op en de inkomsten van de overheid zijn beduidend minder. Daarnaast daalt het vertrouwen van de mensen steeds verder. Allemaal een bevestiging van wat wij al lang zeggen. En niet alleen wij, maar ook een hele reeks top-economen zeggen dat. Ook zij stellen dat extra investeringen broodnodig zijn om de economie er weer bovenop te krijgen. Iedereen snapt dat je als

overheid moet investeren als consumenten en bedrijven de hand op de knip houden. Maar het kabinet bezuinigt veel te hard en verdiept daarmee de crisis.’

› **Vorige maand werd het aloude ‘poldermodel’ nieuw leven ingeblazen. Het kabinet ging aan tafel met werkgevers en werknemers om samen te kijken hoe het tij te keren valt. Is dat niet heel positief?**

‘Dat ligt eraan wat het resultaat ervan is. Kijk, ik kan mij niet voorstellen dat de bonden accepteren dat aan de WW-duur gemorreld wordt of dat zij zich zo maar zullen neerleggen bij de bezuinigingen in de sociale werkvoorziening. Hetzelfde geldt voor de consequenties voor het personeel in

de zorg. Ik vind het dus prima als mensen met elkaar praten, maar er moet wel sociaal beleid uitkomen.’

› **En hoe groot schat jij de kans daarop?**

‘Dat is speculeren. Ik wacht het wel af. Maar ik ga ervan uit dat de vakbonden van de afgelopen periode geleerd hebben en dat zij op hun strepen gaan staan.’

› **Maar tijdens dat eerste polderoverleg is wel afgesproken dat er 100 miljoen extra uitgetrokken wordt voor onder meer de bouw.**

‘Je bedoelt dat er is afgesproken dat er een kleine fooi wordt gegeven.’

‘De inzet van Rutte II is een kleinere overheid en meer privatiseren’

› **Pardon?**

‘Ja, kom op zeg! Die 100 miljoen is nog geen druppel op een gloeiende plaat. Als jij de bouw daadwerkelijk wil stimuleren, dan moet je spreken over een investering van twee of drie miljard. Dat heb je nodig wil je de zaak echt uit het slop trekken. Dan praat je over grote projecten, bijvoorbeeld om sociale huurwoningen te bouwen. Op de SP-site (www.sp.nl/huren-red.) houden we precies bij hoeveel er nu al níét meer gebouwd wordt, wetende dat het kabinet met die verhuurdersheffing ook nog eens twee miljard bij de woningcorporaties weghaalt. Schokkend om te zien dat er halverwege vorige maand al voor een miljard aan bouwprojecten geschrapt was en de bouw van 7000 betaalbare woningen niet is doorgegaan. Elke dag gaan er vijf aannemers failliet. En dan willen ze 100 miljoen teruggeven? Na ja, dan denk ik: wat ís dit?’

› **Wat is jouw alternatief dan?**

‘Investeren. Daartoe hebben wij onlangs een Deltaplan voor de bouw voorgesteld. In december werd bekend dat de overheid een meevaller van ruim drie miljard ten deel valt dankzij de telecomveiling. Dat geld is direct inzetbaar. Momenteel zit de bouwsector in heel zwaar weer. Terwijl het CPB het over een algehele economische krimp van een half procent heeft, praten we in de bouw over een teruggang van zeven procent. Zéven procent! Dat leidt ertoe dat in de bouw en het onderhoud van goede woningen nauwelijks meer wordt geïnvesteerd. Ik hoef je niet uit te leggen wat dat voor de woningmarkt betekent, om nog maar te zwijgen over de werkgelegenheid in de bouw. Het investeringspakket dat wij bepleiten zorgt voor een positieve impuls

‘De linkerflank van de PvdA heeft campagne gevoerd, de rechterflank is gaan regeren’

voor de economie en de werkgelegenheid in de bouw. Bovendien voorziet het Deltaplan ook in verdere isolatie van woningen, wat weer gunstig uitwerkt op het energieverbruik in ons land. Met het plan willen we dus letterlijk gaan bouwen aan wat we zo hard nodig hebben in Nederland: perspectief en vertrouwen.'

› **Je noemde de verhuurdersheffing die woningcorporaties voor hun kiezen krijgen. Is daarmee het einde van de sociale woningbouw in zicht?**

'Ja. Het is sowieso een doelstelling van de VVD. Onbegrijpelijk dat de PvdA dat accepteert.'

› **Je sprak eerder over 'een neoliberaal kabinet met neoliberale oplossingen'. Kennelijk accepteert de PvdA dat ook. Hoe kan dat?**

'Momentje... hier heb je het telefoonnummer van Diederik Samsom. Vraag het 'm zelf maar.'

› **Dank je. Maar merk jij zelf in Den Haag iets van gemor in de PvdA-fractie?**

'Daar ga ik niks over zeggen. Ik denk wel dat de achterban van de PvdA z'n hart vasthoudt als het gaat over al die harde bezuinigingen. Ik noemde het laatst: de linkerflank van de PvdA heeft campagne gevoerd, de rechterflank is gaan regeren. Dat zegt genoeg, denk ik.'

› **Maar hoe kan het dan dat de VVD-achterban ook ontevreden was? Bij die partij lag het gemor nota bene open en bloot op tafel.**

'Ja, dat krijg je als je in een veel te kort tijdsbestek een regeerakkoord in elkaar wil flansen. Als je met z'n tweeën gaat afspreken: jij een beetje van dit en ik een beetje van dat, maar totaal geen rekening houdt met de gevoeligheden bij de achterban, dan kun je gemor bij de achterban verwachten. Daar moet je van tevoren goed over nadenken en daar zijn allebei de partijen achter gekomen.'

› **Jij noemt de onderhandelingen 'een**

'Bij de marktwerking in de zorg heeft de VVD volledig vrij spel gekregen'

beetje van dit en een beetje van dat'. Ik concludeer daaruit dat jij vindt dat een gezamenlijke visie op de toekomst van Nederland ontbreekt...

'Klopt. Maar in grote lijnen is het gewoon neoliberaal VVD-beleid.'

› **Dan zouden ze daar bij die partij toch heel blij mee moeten zijn?**

'In grote lijnen zijn ze dat ook. Waar ze uiteindelijk over vielen was alleen Griekenland en verdere nivellering. Voor de rest zijn ze tevreden.'

› **Sommigen zeggen: het kabinet-Rutte II is een voortzetting Rutte I. Hoe zie jij dat?**

'Op de grote wezenlijke punten is dat gewoon waar. Gerd Leers zei het laatst bij Pauw en Witteman ook. Als het om de grote essentiële onderwerpen gaat – we hadden het zojuist over het stimuleren van de economie in plaats van keihard bezuinigen – dan zie ik puur VVD-beleid. Neem de marktwerking in de zorg; daarin heeft de VVD volledig vrij spel gekregen. Dat is zelfs een verdere verrechtsing ten opzichte van Rutte I. Als je ziet wat ze van plan zijn met de Sociale Werkvoorziening, met de WW, de ontslagbescherming; allemaal een voortzetting van Rutte I. We noemden eerder de afbraak van de sociale woningbouw al. En wat dacht je van weer een miljard korten op ontwikkelingssamenwerking en het strafbaar stellen van illegaliteit? Kortom: de inzet is een kleinere overheid en meer privatiseren. Een neoliberale agenda dus.'

› **Zie jij ook positieve punten van Rutte II?**

'De aanpak van de topsalarissen in de publieke sector omarm ik. Met de intentie om meer in te zetten op wijkverpleegkundigen ben ik blij, ook al is het minder dan

wij gewild hadden. En als er van hogere inkomens meer gevraagd wordt, dan vinden wij dat een heel logische maatregel.'

› **Welk liedje typeert volgens jou het beste het huidige kabinetsbeleid: 'The times are a-changing' van Bob Dylan of 'Nothing's gonna change' van Labi Siffre?**

'Hmm, da's een lastige. Het probleem is dat er weliswaar heel veel dingen veranderen, maar niet ten goede. Wacht. Ik ben vlak voor Kerst bij Serious Request te gast geweest. En daar heb ik de Foo Fighters aangevraagd. Wij zijn tenslotte vechters voor de mensen die het komende tijd heel zwaar krijgen. Het kabinet heeft plannen gesmeed onder het motto 'bruggen bouwen'. Daarom koos ik van de Foo Fighters het liedje 'Bridge Burning'. Dan weet je genoeg.' •

Tekst Rob Janssen
Foto's Anouk Pross

Op onderstaande website vindt u nieuws over en opinies van Emile Roemer. Ook kunt u zich daar aanmelden voor de e-mailniewsbrief van de partijleider.

 www.sp.nl/emileroeemer

> HONDERD NIEUWE LEDEN LEREN ROOD KENNEN

foto: Samder van Oorspronk

Nieuwe ROOD-leden op de foto met Emile Roemer (achter, links van het midden).

Zondag 9 december kwamen honderd nieuwe ROOD-leden bijeen in partijkantoor De Moed in Amersfoort. Daar was de Meet & Greet met Emile Roemer voor alle nieuwe leden. De dag startte met een quiz om kennis te maken met de vereniging. Leden beantwoordden vragen over acties die ROOD gevoerd heeft en uiteraard de vraag

‘wat is ROOD?’, met als antwoord ‘een groep jonge SP’ers’.

Lokale actievelingen spraken over het lokaal activisme, er werd ‘gespeeddate’ met Kamerleden Manja Smits en Renske Leijten en Emile Roemer werd het hemd van het lijf gevraagd, zoals ‘welke auto rijd

je?’. Simon uit Zwolle was erg blij met zijn antwoord: een Ford Focus.

Kon je niet bij de Meet & Greet zijn of ben je later lid geworden? Ga dan vooral eens langs bij je lokale ROOD-groep of SP-afdeling om te ontdekken wat ROOD is en hoe je actief kunt zijn.

> DE PVDA-POENSCHEPER

foto: Ed van der Schaaf

‘€109.000 vertrekbonus om een pensioengat te dichten, bovenop de toch al riant wachtgeldregeling voor politiek ambtsdragers, is volstrekt ongepast en een unicum in Nederland,’ volgens Hans van Hooft, SP-fractievoorzitter in Nijmegen. De gezamenlijke SP-afdelingen van de Stadsregio Arnhem en Nijmegen doen er daarom alles aan om te voorkomen dat vertrekkend Stadsregiovoorzitter Jaap Modder (PvdA) de bonus uitgereikt krijgt. Van Hooft: ‘Vertrekkende bestuurders krijgen het eerste jaar 80 procent van hun salaris en daarna 70 procent. In vergelijking met de nieuwe WW uit het regeerakkoord is dit al een buitensporige regeling. Ontslagen medewerkers hebben maar 1

jaar recht op een uitkering gerelateerd aan hun salaris, het tweede jaar wordt de WW verlaagd tot maximaal 70 procent van het minimumloon. Dat is minder dan de bijstand. Gewone werknemers of ouderen kunnen zonder slag of stoot in de armoede geduwd worden, terwijl zij part noch deel hebben aan de economische crisis. En de heer Modder krijgt niet alleen een riant wachtgeldregeling, maar ook een vertrekbonus van €109.000.’

‘Onze poen voor Jaaps pensioen’

De gemeenteraden van Rheden, Zevenaar en Nijmegen hebben zich op initiatief van de SP al uitgesproken tegen deze bonus. Voorafgaand aan de laatste vergadering

van de Stadsregioraad met Jaap Modder als voorzitter, voerden bovendien vijftig SP’ers uit alle afdelingen van de Stadsregio actie. Als afscheidscadeau gaven ze hem een exemplaar van ‘Suske en Wiske en de Poenschepper’, waar Modder hen zeer dankbaar voor was. ‘Ik ben een groot fan van Suske en Wiske, maar deze kende ik nog niet’. Gekleed in werkkleding hadden aanwezige SP’ers een geldzak van €2.000 in handen die zij ook aan Modder overhandigden. Onder het motto ‘Onze poen voor Jaaps pensioen’ (foto) vroegen de brandweerman, chirurg, leraar, schoonmaker, schoorsteenveger, kunstenaar, schilder en velen anderen hem de bonus te weigeren. Modders reactie op dit beroep op zijn sociale verantwoordelijkheid als bestuurder: ‘De Nijmeegse SP-fractievoorzitter heeft een brief ontvangen van de voorzitter van de Nijmeegse delegatie in de stadsregioraad met daarin een antwoord op alle vragen hierover, ook een antwoord op uw vraag.’ De Stadsregioraad heeft inmiddels laten weten dat het besluit waarmee de vertrekbonus toegekend is niet meer teruggedraaid kan worden. De Nijmeegse SP-fractie legt zich hier niet bij neer en heeft minister Plasterk van Binnenlandse Zaken verzocht tot kroonvernietiging van het besluit.

> FLORIASCO

In 2004 al SP-actie tegen Floriade.

In Noord-Limburg is het inmiddels een gangbare uitdrukking: Floriasco. Deze woordspeling, een variant op de Floriade, geeft al aan hoe hoog het de bevolking zit. De prestigieuze wereldtuinbouwtentoonstelling werd afgelopen jaar gehouden in Venlo en vorige maand werd bekend dat het gebeuren afgesloten moest worden met een miljoenenverlies.

Naar verluidt zo'n negen miljoen euro zou de strop bedragen. Als oorzaak werd genoemd het feit dat bezoekers minder geld dan verwacht hadden besteed op het Floriade-terrein. Ook zou de opbrengst uit parkeergeld tegengevallen zijn... De gemeenten Venlo, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venray en Gennep partici-

peerden in de Floriade en mogen dat bedrag nu gezamenlijk gaan ophoesten.

Handvol bestuurders

SP'er Ton Heerschop, raadslid in Venlo, is laaiend. 'De begrotingen van de betreffende gemeenten stonden al enorm onder druk en daar komt deze strop nu nog eens bovenop. Moet je eens kijken wat je voor al die miljoenen aan gemeenschapsgeld - want dat is het - had kunnen doen, bijvoorbeeld op het gebied van jeugdzorg, de Wmo, onderhoud van wegen en riolen, noem maar op. Niet dus. En dat allemaal omdat een handvol bestuurders zo nodig die Floriade wilden binnenhalen.'

Floriade-directie ook nog eens een bonus

Maar hoezo 'binnenhalen' eigenlijk? Gennep ligt ruim veertig kilometer van Venlo verwijderd en tot verbazing van velen stond deze gemeente vooraan om mee te mogen doen (lees: mee te mogen betalen) aan het evenement. De Gennepse SP'er Jan van Gemert is zo mogelijk nog bozer dan Heerschop. 'Waar is de beloofde spin-off voor ons bedrijfsleven? Waar zijn de beloofde banen? Een schande is het. Jarenlang waarschuwden we voor dit scenario en voerden we actie, bijna alle voorgaande Floriades leverden immers verlies op. Maar telkens werden we weggezet als pessimisten. En als je dan hoort dat de Floriade-directie ook nog eens voor een bonus van twee ton in aanmerking zou komen, nou, dan krijg het helemaal.'

Vlak voor kerst liet de Rabobank weten niet langer kredietverstrekker van de Floriade te willen zijn, hetgeen het fiasco voor de gemeenten nog groter maakt. De SP-afdelingen in Noord-Limburg zijn in inmiddels in beraad over een verantwoorde afwikkeling van de Floriade-strop.

> SENAAT: WEER 0,7 PROCENT ONTWIKKELINGSHULP

Een oproep van Tiny Kox, SP-fractievoorzitter in de Eerste Kamer, om de Nederlandse voortrekkersrol inzake ontwikkelingssamenwerking te handhaven, heeft succes gehad. Kox: 'Nederland was wereldwijd altijd een van de voortrekkers, totdat beide kabinetten van Rutte fors bezuinigden op ontwikkelingssamenwerking. Ook PvdA-voorman Diederik Samson erkent dat Nederland hierdoor

door zijn fatsoensnormen zakt. De laatste bezuiniging van één miljard is dan ook onaanvaardbaar en daar moet de senaat stelling tegen nemen.' Alle partijen behalve VVD en PVV steunen dit voorstel waardoor de regering met alternatieven moet komen zodat het weer beleid wordt om 0,7 procent van het bruto nationaal product aan ontwikkelingssamenwerking te besteden.

> BOUWEN AAN STRIJDBARE VAKBEWEGING

foto: Sander van Oorspronk

Lieke Smits, voorzitter van ROOD, jong in de SP, meldt zich aan voor een nieuwe vakbeweging in een open brief aan de voorzitters van FNV Jong en CNV Jong. 'Dat jullie jongeren oproepen om te bouwen aan een nieuwe bond, vind ik goed nieuws,' maar Smits verbaast zich wel over de manier waarop. 'Vakbondsbestuurders probeerden de bond top-down te leiden en namen beslissingen zonder draagvlak, kijk maar naar het gedoe rondom het pensioenakkoord. Via een coup jongeren in het bestuur van de vakbond zetten, verandert daar niks aan.' Smits stelt voor macht te organiseren door mensen te organiseren. 'De samenkomst van 20.000 studenten op het Malieveld bouwde zoveel macht op dat de langstudeerboete nu van tafel gaat. Dit grote succes was nooit behaald met alleen polderende vakbondsbestuurders. Ook de schoonmakers wonnen hun strijd voor meer respect van de werkgevers door zich te organiseren. In plaats van hiervan te leren en te werken aan een vakbond die van de werknemers is, houden jullie vast aan een bestuurdersbond en breken daarmee de vakbond verder af.' Smits stelt FNV Jong en CNV Jong daarom voor samen te bouwen aan een nieuwe, strijdbare vakbeweging: 'Jongeren zijn boos over de hoge jeugdwerkloosheid en de afhankelijkheid van tijdelijke contracten en willen verandering. Door de kracht van onze generatie te bundelen kunnen we macht opbouwen en de doorgeslagen flexibilisering stoppen. Maar laten we jongeren vooral niet aanmoedigen deel uit te gaan maken van een vakbondstop zonder achterban. Het slechtste wat de vakbond nu kan gebruiken zijn nog meer baantjesjagers die zonder draagvlak ingrijpende beslissingen nemen over onze sociale zekerheid.'

> VAKBONDSSTRIJD VOOR BETERE ZORG PLEYADE

'Medewerkers vragen niet om een hoger loon of meer vakantiedagen', maar trekken volgens Ike Teuling (werkzaam bij vakbond Abvakabo FNV) aan de bel 'omdat ze niet langer kunnen garanderen dat de bewoners van Pleyade goede zorg krijgen'. De vakbondsstrijd rondom Pleyade trekt vooral de aandacht doordat de directie van de zorginstelling internationale vakbondsrechten schendt. Vakbondsmedewerkers en SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt werden zelfs aangehouden toen zij in de instelling folders wilden verspreiden (zie Tribune december 2012). Maar uiteindelijk is het volgens Teuling vooral een strijd voor goede zorg.

Zorgen over welzijn van bewoners

'Op de internationale website labourstart.org hebben al meer dan 8.000 mensen hun handtekening gezet tegen de schending van vakbondsrechten. Het is een van hun best lopende acties. Maar de vakbond vraagt vooral de steun van de politiek omdat de goede zorg voor de bewoners in het geding is. Medewerkers kunnen niet nog meer werk doen in minder tijd. Ze maken zich zorgen over het welzijn van de bewoners en lopen over, waardoor er best veel ziekteverzuim is. Doordat er veel met flexibele krachten gewerkt wordt, staan medewerkers bovendien telkens op een andere afdeling waardoor de ouderen iedere dag te maken hebben met nieuwe mensen.'

Geld voor 45 extra mensen

Het is volgens Teuling onbegrijpelijk dat de directie van Pleyade de vakbond actief tegenwerkt en weigert afspraken te maken, terwijl het geld er is om de werkomstandigheden te verbeteren. 'De instelling staat er financieel goed voor en krijgt zelfs ieder jaar 1,7 miljoen euro van de regering zodat er meer handen aan het bed komen in de ouderenzorg. Van dat geld kunnen zo'n 45 extra mensen aangenomen worden, maar er zijn pas een paar mensen aangenomen. En op sommige locaties wordt juist ondanks klachten over de werkdruk, gekort op personeel.' De medewerkers van Pleyade die zich hebben verenigd in Abvakabo FNV blijven daarom, met steun van de SP, actievoeren totdat de directie van Pleyade toegeeft.

> WINNAAR BESTE SPOTPRENT 2012

MARKTWERKING

Op de SP-website is een speciaal hoekje met (politieke) spotprenten. Tot 4 januari 2013 konden bezoekers van de website stemmen om te bepalen wat volgens hen

de beste van 2012 was. En de winnaar is: Trik.

 www.illustrik.nl

> NERTSENFOKVERBOD AANGENOMEN

foto: Sander van Oorspronk

Vanaf 2024 is het wettelijk verboden om nertsens te fokken omwille van hun bont. Voormalig SP-Tweede Kamerlid Krista van Velzen diende zes jaar geleden samen met de PvdA hiertoe een wetsvoorstel in. Van Velzen destijds: 'Er zijn genoeg alternatieven, het jaarlijks doden van vier miljoen nertsens ten bate van luxe veroorzaakt onnodig dierenleed.' Om haar pleidooi kracht bij te zetten, droeg Van Velzen tijdens de troonrede van 2008 een hoed gemaakt van bont, aangeleverd door mensen die spijt hadden van hun

aankoop. Doordat de Eerste Kamer aandrang op wijzigingen duurde het nog tot 18 december 2012 voordat zowel Tweede als Eerste Kamer instemden met het nertsenfokverbod.

SP-Tweede Kamerlid Henk van Gerven (foto, rechts) die het initiatief van Van Velzen met succes voortzette: 'Het houden van dieren om hun bont is moreel niet acceptabel en past niet meer in deze tijd. Er is geen draagvlak meer in de maatschappij voor dit vermijdbare dierenleed.'

> SP NOORDOOSTPOLDER: 'DE LEDEN ZIJN ONZE OREN EN HANDEN'

Het nieuwe jaar is voor de SP meteen goed begonnen met de geboorte van twee nieuwe afdelingen, waaronder een in de gemeente Noordoostpolder (NOP) in Flevoland. De teller staat daarmee op 156 afdelingen. In de NOP zijn SP'ers al jaren actief, maar sinds eind 2010 is er met frisse nieuwe energie een ontzettend actieve afdeling uit de grond gestampt.

De kersverse SP-afdeling NOP heeft naast de verkiezingscampagne, de ene na de andere succesvolle lokale actie gevoerd en overall geflyerd en aangebeeld voor een kennismakingsgesprek. Een prestatie van formaat, aangezien de NOP qua landoppervlakte de grootste gemeente van Nederland is. Denise van Sluijs, afdelingsvoorzitter: 'Een rondje posters plakken is hier zo'n honderd kilometer. De politiek draait hier bijna alleen maar om de kern Emmeloord. Wij hebben daarom heel bewust in alle tien dorpen van 5 tot 3800 inwoners om Emmeloord heen huis-aan-huis aangebeeld. Maandelijks staan we met onze kraam op woensdag in een dorp, en op zaterdag in Emmeloord om naar de mensen te luisteren en met ze in gesprek te gaan.'

Toch geld voor voedselbank

Doordat de afdeling NOP zo goed op de hoogte is van wat er onder de mensen leeft, bruist de groep van de actie-ideeën. Van Sluijs: 'Onze leden zijn onze oren en handen. Tijdens onze maandelijks kerngroepbijeenkomst vragen we daarom altijd wat hun opgevallen is. Zo vertelde iemand bijvoorbeeld dat de voedselbank niet meer rond kon komen omdat de gemeente weigerde een subsidie van 6.000 euro te geven. De volgende dag stond een bezoek van raadsleden aan de

'Een rondje posters plakken is hier honderd kilometer'

voedselbank gepland, dus zijn wij meteen flyers en actiebordjes gaan maken. Met een flinke delegatie SP'ers in rode jassen uit NOP en uit moederafdeling Dronten zaten we tijdens de gemeenteraadsvergadering op de publieke tribune. Toen de gemeente vervolgens 250.000 uitgaf aan het zeventigjarig jubileum van de polder, dachten wij ho eens, er is geen 6.000 euro voor de voedselbank, maar wel een kwart miljoen voor een feest waar niet eens iedereen heen kan. We hebben daarom meteen een parodie op het logo en het motto van het feest gemaakt en samen met een link naar onze website kleine visitekaartjes uitgedeeld. Grote flyers worden toch weggegooid door feestgangers. Een goede keuze, want onze website werd druk bezocht, het krantenbericht over het feest stond in het teken van onze kritiek, en de voedselbank heeft de subsidie gekregen.'

Nog niet de raad in

Veel op straat staan werpt zijn vruchten af want de afdeling NOP groeit als kool. Eind 2010 had de afdeling nog 65 leden. Dat zijn

er inmiddels al 88, waarvan maar liefst 25 leden actief meehelpen in de afdeling. Al die leden voeren niet alleen snelle acties, maar bouwen ook de afdeling steeds verder uit. Van Sluijs: 'We nemen daar de tijd voor die nodig is, en doen daarom volgend jaar nog niet mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. We beginnen dit jaar met de ideologische 'Heel de mens'-scholing en schrijven op basis daarvan wel alvast een lokaal programma. Voor de inwoners van de NOP is het wel jammer, want die kunnen al zo lang niet op de SP stemmen. Maar als je een goed verhaal hebt waarom je niet meedoet, zullen ze dat wel begrijpen. We hebben gewoon meer mensen en scholing nodig, want het ziet er naar uit dat we bij de verkiezingen zo twee of drie zetels kunnen halen. Dan trekt het gemeentehuis actieve SP'ers weg uit de afdeling, terwijl dat juist de basis van ons succes is. We gaan ons verhaal daarom actief overbrengen aan de inwoners en hard op zoek naar die extra mensen. Onze slogan wordt: De SP doet nu niet mee, maar als je ons in 2018 wil zien, doe dan mee.'

> 20.000 KEER STRIJDBAAR 2013

Alle leden hebben afgelopen maand een strijdbare nieuwjaarsgroet van de SP in de brievenbus ontvangen. Meer dan tien SP-afdelingen, waaronder Gorinchem en Geldrop-Mierlo, gingen bovendien de straat op om samen nog eens 20.000 nieuwjaarswensen uit te delen. Lies van Aelst van SP Gorinchem: 'Onze afdeling doet dit al jaren. Even een leuke, ludieke actie rondom de feestdagen. De politiek ligt meestal stil in december terwijl we toch graag in contact blijven met de mensen. We gaan ook bewust langs bij bejaardenhuizen en aanleunwoningen. Ouderen voelen zich steeds vaker eenzaam, dus vinden we het belangrijk dat zij ook een kaartje op de deurmat vinden.'

> 'STUUR FALENDE FYRA TERUG'

SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir heeft er weinig vertrouwen in dat de enorme vertragingen met de nieuwe hogesnelheidstrein Fyra tussen Amsterdam en Brussel snel opgelost zullen worden. 'Meteen bij de start begin december waren er meer Fyra-passagiers met forse

vertraging dan zonder doordat de Fyra's niet verder konden rijden. Treinen die na 7 jaar testen nog steeds niet rijden, moeten terug naar de fabriek.' De minister moet volgens Bashir ingrijpen en passagiers een goed en betaalbaar alternatief bieden. 'De betaalbare en geliefde Beneluxtrein moet zo lang weer gaan rijden tussen Amsterdam en Brussel. En ik wil van de minister de garantie dat er geen treinen zijn geschrappt of uitgekleeft om op die manier de reiziger de duurdere Fyra in te pesten. Wij krijgen namelijk veel klachten van reizigers bij wie de dienstregeling is uitgekleeft of die extra moeten overstappen sinds de nieuwe dienstregeling van kracht is.'

> VOORSPELLINGEN

Rondom de jaarwisseling regent het lijstjes. Sportmomenten, blunders, foto's, beroemdheden: allemaal worden ze gemeten en op volgorde gelegd. Toch gaan de meeste lijstjes over het voorgaande jaar. En hoe leuk het ook is om voorspellingen over komend jaar te doen, niemand weet echt wat 2013 ons zal brengen. We zetten daarom op een rijtje een selectie van wat we wél (bijna zeker) weten over het komende jaar:

Januari

- Obama begint aan zijn tweede termijn als President van de Verenigde Staten.
- Israël houdt parlementsverkiezingen.

Februari

- Presidentsverkiezingen in Cyprus. De huidige socialistische president Demetris Christofias stopt ermee.
- Presidentsverkiezingen in Tsjechië.
- Italiaanse parlementsverkiezingen. Komt Berlusconi terug?
- Parlementsverkiezingen in Egypte.
- Nieuwe leden van de SP bezoeken de SP-fractie in het Tweede Kamergebouw (9 februari).

April

- Verkiezingen in IJsland, waar de socialisten nu samen met de sociaal-democraten regeren. Minister van Financiën en partijleider van de socialisten is Steingrímur Sigfússon (zie interview in de Tribune van oktober 2011, sp.nl/9zw7s).
- Heropening van het Rijksmuseum in Amsterdam.

Juni

- G8-top in Sunderland, Verenigd Koninkrijk. De G8 is een forum voor de grootste 8 economieën ter wereld, China en Brazilië niet meegerekend.

Juli

- Kroatië wordt lid van de Europese Unie
- 250 jaar geleden ontstond de eerste internationale bankencrisis nadat de Amsterdamse bankier De Neufville een onbetrouwbaar financieel product bedacht.

Augustus

- Het is 25 jaar geleden dat Martin Luther King zijn toespraak 'I have a dream' in Washington hield.

September

- Landelijke parlementsverkiezingen in Duitsland – mogelijk in oktober.
- Parlementsverkiezingen in Noorwegen, waar de rood-groene coalitie (met sociaal-democraten, socialisten en groenen) tegen een flinke achterstand in de peilingen aankijkt.
- Sint-Petersburg in Rusland is gastheer van de G20, een bijeenkomst van Ministers Financiën en directeuren van centrale banken van de 19 grote economieën en de Europese Unie.

November

- Nederland is 200 jaar onafhankelijk (in 1813 werd Napoleon verslagen en werd Prins Willem Frederik omgedoopt tot Willem I, soeverein vorst van de Verenigde Nederlanden).

> ZAT VAN ZADKINE

Les krijgen in de gang vanwege ruimtetekort en halverwege een toets van lokaal moeten wisselen. De 18.000 studenten van het ROC Zadkine in Rotterdam zijn dit soort misstanden zat, blijkt uit een sfeerrapport van ROOD, jong in de SP. Tom Weerdmeester van ROOD-Rotterdam: 'We hebben voor het sfeerrapport met 140 leerlingen op vier van de zes locaties van het Zadkine gesproken en kregen tal van dit soort verhalen te horen. Studenten moeten bijvoorbeeld plotseling 60 euro betalen voor een verplichte taal- en rekentoets. En een derdejaarsstudent International Business heeft door het lerarentekort nog altijd geen Engels gehad. Dit kan zo niet doorgaan.' De reactie van woordvoerder Robbert Poort van het ROC Zadkine op het sfeerrapport is tekenend. 'Uit ons eigen jaarlijkse tevredenheidsonderzoek blijkt niet dat leerlingen overmatig ontevreden zijn. Ik herken het beeld dat ROOD schetst dan ook niet en heb twijfels bij de representativiteit en de kwaliteit van het onderzoek. Op basis van enkele incidenten wordt onterecht een algemene conclusie getrokken. Het klopt overigens dat er 60 euro betaald moet worden voor een toets, maar dat is ook bij andere MBO-scholen in het land gebruikelijk.' De problemen worden veroorzaakt doordat de MBO-school miljoenen euro's verlies draait. Weerdmeester: 'Er is eerder veel geld gestoken in nieuwe gebouwen, waardoor nu bezuinigd moet worden. Er zijn dit jaar al 275 banen geschrappt, en daar zullen nog 150 ontslagen bijkomen. Ook wordt honderdduizend vierkante meter aan gebouwen verkocht. Docenten en leerlingen van het Zadkine dreigen opnieuw de dupe te worden van mismanagement. Het rapport is pas de eerste stap. ROOD zal doorgaan met strijden voor oplossingen bij het ROC Zadkine!'

Het sfeerrapport 'Zat van Zadkine': sp.nl/9zbth

EUROPEES LINKS OVER VERZET TEGEN BEZUINIGINGEN 'WIR SEHEN UNS'

Vlnr: Hadrien Clouet, Renaud Rahier, discussieleidster Silvia Gabelmann, Hans van Heijningen en Andrej Hunko.

Op 6 december vond in het Duitse Aken een discussie-avond plaats onder het motto 'Europa Anders'. Centraal stond de huidige bezuinigingsdrift van EU-lidstaten en het verzet daartegen. Sprekers uit vier landen gaven acte de présence, SP'er Hans van Heijningen nam de Nederlandse honneurs waar.

► Het Drielandpunt in Vaals ligt eigenlijk op slechts een steenworp afstand van Aken. Maar Duitsland's meest westelijke grote stad fungeert vandaag als Vierlandpunt. Linkse vertegenwoordigers uit België, Frankrijk, Nederland en Duitsland zijn te gast bij de werkgroep Vrede en Internationale Politiek, onderdeel van de socialistische partij Die Linke.

Crisis geen schuldencrisis

Het lijkt zo logisch: Europese landen hebben jarenlang op te grote voet geleefd en moeten nu drastisch in hun uitgaven snijden. Dan kun je discussiëren over waar je in moet snijden. Maar Bondsdaglid Andrej Hunko van Die Linke, de eerste spreker van de avond, zinspeelt met zijn speech op een heel andere vraag: *wat is er in werkelijkheid gaande in Europa?* Is er eigenlijk wel sprake van een staatsschuldencrisis, zoals velen roepen? Volgens Hunko begon in veel landen de staatsschuld pas medio 2008 te stijgen, nog geen jaar nadat de financiële crisis begon-

nen was. 'In Duitsland werd sindsdien 300 miljard euro voor de redding van de banken uitgegeven,' aldus Hunko. Hij spreekt van een 'herbenoeming' van een bankencrisis in een staatsschuldencrisis, die een 'verbouwing van de toch al neo-liberale EU' tot een extreem autoritaire en bezuinigingsgerichte institutie tot gevolg heeft. En die institutie predikt privatisering, loondaling en sociale afbraak, zo luidt Hunko's analyse. De Belgische vakbondssecretaris Renaud Rahier haakt aan: 'Onze regering pompte miljarden in Dexia (de bank die onder meer door leningen aan Griekenland middels staatssteun overeind gehouden moest worden - red.) omdat anders Europa anders in gevaar zou komen, zei men. Daarvóór waren de Belgische staatsuitgaven twintig jaar lang constant. Aan de orde is dus de legitimiteit van de schulden.'

Keiharde werkloosheidswet

Hadrien Clouet van de linkse Franse partij Parti de Gauche stelt dat president Hollande

'tegenwoordig Duits spreekt'. Volgens Clouet is het bezuinigingspakket dat in zijn land momenteel op tafel wordt gelegd vrijwel identiek aan *Hartz 4*, de zwaar omstreden en keiharde werkloosheidswet die jaren geleden in Duitsland van kracht werd. 'Jullie ervaring is dus gewenst', appelleert Clouet aan de toehoorders in de zaal. SP-secretaris Hans van Heijningen legt uit dat de ook Nederlandse regering zogenaamd van iedereen een bijdrage vraagt om uit de crisis te komen, maar dat in de praktijk de rekening wordt gelegd bij de middeninkomens en de armen.

'Met stakingen alleen komen we er niet'

'Tot nu toe was het verzet vooral nationaal', constateert Hunko, die dan ook sterk aandringt op internationaal opereren. 'Met stakingen alleen komen we er niet', meent Renaud Rahier, refererend aan de grote staking van 14 november in Portugal, Spanje en Griekenland. 'Het is inderdaad niet eenvoudig', reageert Van Heijningen. 'Voor veel mensen is Brussel onbekend en ver van-mijn-bed. Het komt erop aan om met die mensen in gesprek te gaan en te laten zien hoe de koers van Europa direct ingrijpt in hun dagelijks leven en hun belangen ondermijnt. Er ligt voor ons allen een taak om niet alleen aan de mensen uit te leggen dat Europa de verkeerde keuzes maakt, maar ook hoe het systeem functioneert en hoe zij daar de dupe van worden. Maar met het uitleggen hoe het allemaal zit komen we er niet. We moeten mensen overtuigen dat het anders kan en hun vertrouwen winnen. Alleen op die manier kunnen we woorden omzetten in daden.'

Thema's als de verontrustende berichten over privatisering van Europese drinkwatervoorzieningen en de hier en daar geuite wens tot Europese politieke partijen wakkeren de actiebereidheid onder de toehoorders in de zaal verder aan. Met een hartelijk 'Wir sehen uns', nemen sommigen na afloop afscheid van de sprekers. We zien elkaar nog. Díé basis is in ieder geval al gelegd. ●

tekst Rob Janssen

foto Dariusz Dunker / Die Linke

UITGEPROCEDEERDEN EVEN VAN DE STRAAT

FEESTDAGEN IN TOCHTIGE

De tentenkampen in onder andere Den Haag en Amsterdam maken eind november een probleem zichtbaar. Vreemdelingen die naar hun land moeten terugkeren, krijgen geen opvang. Dus ook niet uitgeprocedeerden die naar een land terugmoeten dat niet meewerkt aan die terugkeer, of mensen die te ziek zijn om de reis te maken. In Amsterdam wordt het tentenkamp eind november ontruimd. Gelukkig vinden de bewoners onderdak in de 'Vluchtkerk', waar zij de feestdagen doorbrengen.

‘Onder de indruk van de solidariteit’

De Vluchtkerk staat loodrecht tegenover de Voedselbank. Voor de ingang zijn een paar mobiele toiletten geplaatst, binnen bevinden zich ook sanitaire voorzieningen, maar de mannen van de Vluchtkerkgroep – zij vormen veruit de meerderheid – maken ook gebruik van de moskee in de buurt en de vrouwen mogen douchen bij de burens. De betrokkenheid van de buurtbewoners is ronduit hartverwarmend. Zij werken nauw samen met het inmiddels strak georganiseerde collectief van hulpverleners en vrijwilligers.

‘Respect man, respect’

Eelke, student medicijnen in Utrecht, komt één dag in de week om te helpen. Hij was zelf een halfjaar dakloos en sliep meestal in het tentje dat hij altijd in zijn rugzak bij zich droeg. ‘Ik ben onder de indruk van de solidariteit onder de mensen. Geloof, culturele achtergrond, levensovertuiging, het doet er allemaal niet toe, de hulp komt uit alle hoeken. Eigenlijk zou de overheid dit soort initiatieven moeten steunen, want daar wordt onze samenleving sterker van. Laatst kwamen er een paar jongens met een Marokkaanse achtergrond langs, ja, die zogenaamde k-Marokkaantjes. Nou, ze keken vol verbazing rond en riepen ‘respect, man, respect’. Daar krijg ik nou een goed gevoel van.’

Het is er elke dag een komen en gaan van buurtgenoten en andere belangstellenden. Nu eens brengt een vader met zijn zootje een rol nieuwe vloerbedekking, dan weer tillen twee vrouwen een pan soep naar binnen. Of twee leerlingen van een gymnasium maken als opdracht voor school een filmpje over de Vluchtkerk. ‘Deze mensen moeten en willen in de meeste gevallen terug naar hun vaderland, maar dat kan niet omdat het er veel te gevaarlijk is. Ze kunnen geen kant op, staan met de rug tegen de muur. Je kunt hen niet aan hun lot overlaten, hoe ingewikkeld de problematiek rond uitzettingen ook is.’

BETONKOLOS

› Wie de uitgeprocedeerde asielzoekers in de Amsterdamse Vluchtkerk opzoekt, gaat bij hen op bezoek. Zo voelen ze dat, de rond de honderd bewoners van de gekraakte Sint Josephkerk in het Amsterdamse Bos en Lommer. Zij beschouwen het voormalige godshuis als hun tijdelijke thuisbasis. Hun gastvrijheid is aandoenlijk, ze delen hun eten

en drinken met gasten en geven graag een rondleiding langs de provisorisch ingerichte slaapplekken in de zijbeuken van het immense betonnen gebouw, een in 1953 gebouwd rijksmonument dat van eigenaar Fahrenheit Monumenten BV tot en met maart schuilplek mag blijven.

Koken op het altaar

Ze mogen dan blij zijn met het dak boven hun hoofd, een verademing vergeleken bij het tentenkamp in Osdorp dat zij op last van burgemeester Van der Laan moesten opbreken, comfort is ver te zoeken in de vochtige en tochtige betonkolos. Slapen doen ze met vijf, zes, zeven man in een ruimte van een paar vierkante meter, op door de buurt geschonken matrassen. En gekookt wordt, hoe symbolisch, op het altaar. De atmosfeer is bedompt, aan de sfeer mankeert niks. En met kruidnagels en wierook verdrijf je al te onaangename luchtjes een beetje.

De asielzoekers zijn per taal verdeeld en elke groep heeft een eigen woordvoerder, zoals Mohammed Mamadou uit Guinee dat is voor de Franstaligen. Hij was er in het tentenkamp ook bij en benadrukt hoe belangrijk het is dat de Vluchtkerkgangers

bij elkaar blijven. 'Als groep ben je veel beter zichtbaar dan als individu.' Mamadou heeft diep respect voor de vrijwilligers en hun niet te stuiten steun aan hem en zijn lotgenoten. 'Nederlanders zijn goed.'

Iedere asielzoeker brengt zijn eigen, moeilijk te verifiëren verhaal mee. Valse hoop putten ze niet uit de opvang. 'Maar,' zegt de 24-jarige Amed uit Somalië, 'we hoeven gelukkig de winter niet buiten door te brengen.' Amed verblijft al vier en een halfjaar in ons land. Voordat hij vluchtte, werkte Amed in het eethuis van zijn vader. Zijn paspoort is verlopen, hij heeft zijn tanden stukgebeten op de ingewikkelde, zo niet ondoorgroondelijke regelgeving. 'Somalië ligt op twaalf uur vliegen, je bent er zo, maar ik durf niet.' Amed moet naar de GGD. Hij heeft last van zijn longen. Iemand legt hem de weg

uit. Uit voorzorg krijgen asielzoekers die een afspraak buiten de Vluchtkerk hebben een soort pasje mee met daarop hun persoonlijke gegevens. 'Zo,' legt vrijwilliger Anne uit, 'voorkom je dat anderen proberen hier een slaappleaatsje te veroveren en zo kunnen ze aan de politie laten zien dat ze bij de Vluchtkerk horen. Ze worden dan niet opgepakt.' Met 'anderen' doelt Anne op zwervers en daklozen in Amsterdam. Het is al eens gebeurd dat een 'vreemdeling' iemands matras inpikte. Het bleek om een zwangere Duitse zwerfster te gaan.

Anouk op kerstavond

Nadat de asielzoekers begin december hun toevlucht hadden gezocht in de St. Josephkerk kwam de hulpverlening razendsnel op gang. Er moest veel worden geïmproviseerd. Meubels, matrassen en dekbedden, potten en pannen, kleding, gasbranders, alle benodigde spullen werden vanuit de buurt naar de Vluchtkerk gebracht. Er werd stevig geklust, getimmerd en gezaagd. Nu is de organisatie meer gestructureerd en staat de Vluchtkerk pontificaal op de kaart, zeker na het

'Nederlanders zijn goed'

verrassingsoptreden van rockzangeres Anouk op kerstavond. De sociale media spelen een rol in de uitwisseling van informatie en het onderhouden van contacten, er worden weblogs bijgehouden en de actuele stand van zaken wordt gevolgd op de eigen website van de Vluchtkerk. Eindhovenenaar Jan-Pieter toog naar Amster-

dam nadat hij het een en ander op Facebook had gelezen. 'Ik ben helemaal geen actievoerder en ik weet niet veel van de problematiek, maar je kunt deze mensen niet in de steek laten, wij moeten de verantwoordelijkheid voor onze medemensen nemen en ik moet zeggen dat het enthousiasme van al die vrijwilligers heel aanstekelijk werkt,

daar ga je gewoon in mee.' Jan-Pieter geeft een jonge vent met een vriendelijk gezicht een plukje shag en een paar vloeitjes. Zelfs zo'n bescheiden gebaar wordt met een brede glimlach beloond.

Elektromonteur Johannes is er heel vaak te vinden. Er zit altijd wel ergens een draadje los. Zijn motivatie: 'Waar de hulp vandaan komt, maakt mij niets uit. Kerk of moskee, geloven doe je met je handen, ook als je niet gelovig bent. Inderdaad ja, ik geloof in mensen.'

PVDA STEM T V O O R V O O R S T E L M E N S W A A R D I G E O P V A N G , M A A R T E G E N H E T O O K E C H T U I T V O E R E N E R V A N

SP-Kamerlid Sharon Gesthuizen had het voor elkaar: ze kreeg een Kamermeerderheid achter haar motie voor een menswaardige opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Gesthuizen: 'Er zijn nu eenmaal vreemdelingen die problemen ondervinden bij terugkeer en op straat belanden.' Maar VVD-staatssecretaris Teeven lapte het voorstel aan zijn laars en zei hem niet uit te gaan voeren. Gesthuizen is teleurgesteld:

'Zelfs noodopvang via de gemeentes wordt niet geregeld. Ik vind het onbegrijpelijk dat een motie die zelfs door regeringspartij PvdA is gesteund nu niet wordt uitgevoerd.' En dus zal er niets veranderen ten opzichte van het beleid van de vorige regering. Gesthuizen: 'Ik voel mij beetgenomen door de PvdA, waarmee we eerder altijd optrokken als het ging om vluchtelingen die geen kant op konden.'

Hup, de deur gaat voor de zoveelste keer open. Een man van middelbare leeftijd heeft een zak met kinderkleding bij zich. Nee, dat kunnen ze niet gebruiken, in de Vluchtkerk wonen geen kinderen. 'Breng maar naar de overkant, naar de Voedselbank, dan komt het ook goed terecht.' ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Ingrid de Groot

 www.devluchtkerk.nl

DUURZAAMHEID

‘HET GAAT ALLEMAAL NIET SNEL GENOEG’

Marjan Minnesma is directeur van de stichting Urgenda, een actie-organisatie voor duurzaamheid en innovatie. Afgelopen najaar werd ze voor de tweede keer uitgeroepen tot de meest invloedrijke duurzame Nederlander. En nu sleept ze de Staat voor de rechter.

› In de Duurzame 100 van dagblad Trouw staat u wederom bovenaan. Waar heeft u dat aan te danken?

‘Ik weet dat de afgelopen jaren daadkracht hoog werd gewogen in de Trouw-commissie. In Nederland zijn er ontzettend veel mensen die mooie verhalen houden en er heel goed over kunnen praten. Maar er zijn er maar weinig die ook iets doen. Urgenda heeft natuurlijk veel aandacht gekregen

met de actie ‘Wij willen zon’, in het kader waarvan we op eigen risico en rekening 50.000 zonnepanelen vanuit China naar Nederland hebben gehaald en daarmee duizenden mensen aan de zonnepanelen hebben gekregen – zonder subsidie. Het grote verschil met andere inkoopacties is dat wij het ook echt voor eigen rekening en risico deden. Dus als die boot met zonnepanelen bij wijze van spreken op een ijsberg

was gevaren, dan had ik mijn huis uit moeten. Maar wij wilden zoveel mogelijk de prijs omlaag krijgen om mensen te kunnen helpen aan zonnepanelen.’

› En zo word je de meest invloedrijke duurzame Nederlander?

‘Mensen die ons beter kennen weten dat wij ook de eerste elektrische auto’s die in serie werden gemaakt naar Nederland

‘Een handvol sceptici wekt heel goed de indruk dat de wetenschap het niet eens is’

hebben gehaald en daarmee Amsterdam en Zaanstad hebben geïnspireerd om laadpunten te gaan maken. Ook helpen we lokale en regionale energiecoöperaties een handje, denken we samen na over de vraag wat er nodig is om de volgende stappen te zetten en zijn we samen met TexelEnergie en WindUnie voor zulke coöperaties faciliterend bezig door de oprichting van de Duurzame Energie Unie. Daarnaast doe ik zo'n 200 toespraken per jaar.’

› En nu stapt Urgenda ook naar de rechter. Men moet dus gaan uitkijken met u...

‘Nee. Ik wil heel erg benadrukken dat dit geen ‘vecht-rechtszaak’ is. Het gaat ook niet om schadevergoeding of zo. Als je ziet hoe snel het gaat met klimaatverandering, dan is dat alarmerend. Kijk alleen eens naar de rapporten van de afgelopen maanden. Die zijn niet bepaald afkomstig van de *usual suspects* – maar wel van de Wereldbank, de accountants van PWC en het Internationale Energieagentschap; partijen waarvan je normaal niet verwacht dat ze de noodklok luiden. Die zeggen nu: we gaan bij ongewijzigd beleid naar een gemiddelde temperatuur die vier graden hoger is (dan aan het begin van de industriële revolutie –red.). Terwijl we afgesproken hadden dat we de stijging onder de twee graden zouden houden. Kijk, ik denk dat we goed bezig zijn met z'n allen, ik zie dat we wel langzaam duurzamer worden. Maar het gaat niet snel genoeg. En het helpt wel als de overheid meekoppelt, de koplopers tot norm maakt en steviger zou optreden. Dan zou je heel wat meer versnelling krijgen. Nederland bungelt onderaan de lijstjes als het gaat om duurzame energie en scoort vergeleken bij andere landen bijzonder slecht als het gaat om bijvoorbeeld CO₂-uitstoot.’

› Maar wat vraagt u de rechter dan precies?

‘Wij vragen de rechter om de feiten op een rij te zetten en te onderkennen dat er meer actie nodig is van de overheid. Wij zeggen dat datgene wat het overheidsbeleid uiteindelijk oplevert een onrechtmatige daad is. Dat het gevaarstelling jegens de bevolking is. En het is nu zo ernstig dat wij denken: dit heeft zowel voor onszelf als voor de volgende generatie desastreuze gevolgen. Je

hebt als overheid de plicht – zie de Grondwet – om goed te zorgen voor je burgers. Dat gebeurt nu niet. Zodra de dagvaarding klaar is komt 'ie op de website te staan.’

› Onrechtmatige daad, gevaarstelling, de Grondwet... en toch geen ‘vecht-rechtszaak’?

‘Wij doen dit uit liefde om de staatssecretaris en de rest van het kabinet te helpen. Bij de meeste mensen is het idee niet diep genoeg geworteld dat klimaat en grondstoffen de basis zijn voor je economie. En als je dat niet goed gaat regelen, betekent dat dat wij zelf en de toekomstige generaties heel veel geld meer gaan uitgeven. Wij geven een rekening door aan onze kinderen en dat vind ik onrechtvaardig, om niet te zeggen immoreel. En daarom proberen wij om nu die versnelling aan te brengen. Zie het als een soort noodgreep om de overheid ook aan boord te krijgen. Want het is én de burger, én de bedrijven, én de overheid. We willen het helemaal niet bij de overheid alleen neerleggen. Wij moeten als burgers ook dingen doen, bedrijven zijn deels al goed bezig, maar allemaal hebben we ook die overheid nodig.’

› Maar is het niet zo dat de wetenschap over zaken als klimaatverandering nog steeds sterk verdeeld is?

‘Dat is pertinent onwaar! Het volgende is aan de hand. Een handvol sceptici en critici is er heel goed in geslaagd om de indruk te wekken dat de wetenschap het niet eens is. Er zijn zo'n vijftien foute mannen in Nederland die enorm veel zand in de raderen strooien. Maar aan de andere kant staan duizenden échte experts. Wij hebben laatst top-klimaatwetenschapper James Hansen van de NASA naar Nederland gehaald. Die zei: de wetenschap is *crystal clear*, onder de echte klimaatwetenschappers is er helemaal geen discussie. Hansen zegt dat klimaatverandering gaande is en wordt veroorzaakt door de mens en we gaan richting die vier graden als we nu niets doen. Met name in de Verenigde Staten zijn er georganiseerde groepen mensen die worden betaald door de industrie en die continu proberen zand in de raderen te strooien. Ze richten complete instituten op met het doel

om te doen alsof er serieuze wetenschappers zijn die klimaatverandering betwijfelen. Het is daar zelfs zo erg dat goeie wetenschappers een rechtszaak aan hun broek krijgen, zo van: Je schrijft dit en dat... bewijs dat maar eens. En je weet hoeveel het kost als je in Amerika een rechtszaak aan je broek krijgt. Er zijn wetenschappers die ermee stoppen omdat ze het gewoon niet meer op kunnen brengen. Ik vind dat superkwelijk.’

› En in Nederland?

‘Gelukkig is het bij ons niet zo ver, maar ook in Nederland hebben we een groep mensen die stelselmatig in elke krant het bericht brengt in de trant van: Och, het is allemaal niet zo erg, het heeft ook te maken met zonnevlekken, dat soort dingen. En hoewel het in de wetenschap honderd keer is bewezen dat dat onzin is, blijven ze het gewoon herhalen. De media willen natuurlijk hoor en wederhoor toepassen en wegen die duizenden echte experts enerzijds en die vijftien slechte mannen anderzijds als even zwaar. Ik vind dat de media de verantwoordelijkheid moeten nemen om zelf na te denken. Met andere woorden: gewoon goede mensen in dienst hebben die het kunnen beoordelen. Maar de kranten gooien er steeds meer mensen uit, sommige bladen gaan er zelfs prat op dat ze geen wetenschapsredactie meer hebben. Want dat kunnen slimme gewone journalisten ook wel, zeggen ze dan. Kortom: over het basisgegeven dat klimaatverandering gevaarlijk is, steeds sneller gaat en door de mens veroorzaakt wordt, daar is de wetenschap het over eens. Daar is helemaal geen twijfel over mogelijk.’ ●

tekst Rob Janssen en Bernard Gerard

foto Ingrid de Groot

In de *Spanning* verschijnt binnenkort een uitgebreide versie van dit gesprek. *Spanning* is het blad van het wetenschappelijk bureau van de SP.

www.sp.nl/nieuws/spanning/

BINNEN

In een jaar waarin de verkiezingscampagne zo een grote rol heeft, valt het 'gewone' politieke handwerk veel minder op. De 15 SP-Tweede Kamerleden hebben het hele jaar laten zien dat er goede alternatieven zijn voor het ijskoude kabinetsbeleid; zowel dat van Rutte I als dat van Rutte II. En dat er voor die alternatieven regelmatig ook een Kamermeerderheid te vinden is. Op deze twee pagina's een greep uit de SP-voorstellen die het haalden.

Zorg

- › Onderzoek of er voor bewoners van zorginstellingen nog wel reële bedragen worden gehanteerd voor zak- en kleedgeld. Het voornemen om 1,3 miljard te besparen op mensen met 'lage ziektelast' mag niet tot schadelijke effecten of gezondheidsschade leiden.
- › Doe er alles aan om de 188.000 euro die VUmc aan producent Eyeworks moet betalen (vanwege het niet doorgaan van de televisieserie over de spoedeisende hulp), wordt teruggevorderd en aan de zorg ten goede komt.
- › Geef belanghebbenden volledige inspraak in het op te stellen bestek bij de aanbesteding van het bovenregionaal doelgroepenvervoer. En leg het conceptbestek voor aan de Tweede Kamer.

Verkeer

- › Besteed meer aandacht aan aanpak illegale straattaxi's.
- › Stop met medische keuringen van mensen met ADHD in verband met het rijbewijs, omdat deze mensen niet slechter rijden dan anderen.
- › Onderhandel opnieuw met België over samenwerking en een eerlijke taakverdeling tussen de havens van Rotterdam, Zeebrugge en Antwerpen, zodat geen verdergaande verdieping van de Westerschelde noodzakelijk is.

Justitie

- › Bied onuitzetbaren menselijke opvang (zie ook pagina 19 van deze Tribune).
- › Voer geen terugkeergesprekken met vreemdelingen als een medisch deskundige vaststelt dat hun psychische ziekte dat belemmert.

- › Onderzoek hoe griffierechten uniform geïnd kunnen worden; de verwarring hierover heeft soms vergaande consequenties.
- › Zorg dat betrokkenen beter geïnformeerd zijn over de regeling voor medische behandeling van illegalen en onverzekerbare vreemdelingen.
- › Informeer de Kamer over het onderzoek naar de zelfmoord van een Burundese vluchteling in een ggz-instelling.
- › Zorg ervoor dat bij ieder verhoor van een persoon die verstandelijk beperkt is, een deskundige aanwezig is.

Onderwijs

- › Neem de regie in de kwestie-Amarantis en informeer de Kamer zo mogelijk hierover.
- › Maak het mogelijk voor individuele scholen om uit hun bestuur te stappen, om de doorgesloten schaalvergroting tegen te gaan.
- › Doe onderzoek naar alternatieve bestuursmodellen in het onderwijs om situaties als bij Amarantis te voorkomen.
- › Stel alles in het werk om het onderwijs voor de leerlingen van de Amarantisscholen te garanderen.

Beloning

- › Regel via de aandeelhoudersvergadering van Trans Link Systems (de beheerder van de ov-chipkaarten) dat de salarissen van bestuurders van het bedrijf op de balkendenorm vallen.
- › Doe al het mogelijke om te komen tot terugbetaling van de uitgekeerde bonussen en het inperken van de salarissen van de bestuurders van PostNL.

Pensioen

- › Pas de pensioenregels aan voor gevangene-

nispersoneel met 'substantieel bezwarende functies' die na hun zestigste willen doorwerken, zodat zij net als ieder ander hun pensioen pas op de pensioengerechtigde leeftijd hoeven aan te spreken.

Europa

- › Formuleer uitsluitingsgronden die garanderen dat alleen actieve landbouwers in aanmerking komen voor Europese landbouwsubsidies.

Jeugd

- › Zorg dat jeugdzorginstellingen, die gefinancierd zullen worden door de gemeente, geen winstoogmerk hanteren.
- › Zorg ervoor, dat alle jeugdzorgwerkers, dus ook de particuliere jeugdzorgwerkers, zich moeten registreren in een beroepenregister.

Veiligheid

- › Onderzoek of handhaving en rampenbestrijding bij het transport van gevaarlijke stoffen verbeterd kan worden door invoering van een op afstand uitleesbare identificatiechip.
- › Stop de versnippering van toezicht bij gevaarlijke transporten op het spoor en doe een voorstel om het toezicht in één hand te brengen.

Belastingen

- › Ontmoedig dagelijks gebruik van oldtimers, zodat hobbyisten hun motorrijtuigenbelasting-vrijstelling kunnen behouden.

Dieren

- › Stop de onwenselijke situatie dat de private organisatie Gezondheidsdienst voor Dieren overheidstaken uitvoert die gevolgen hebben voor de volksgezondheid, terwijl zij 100% eigendom is LTO Nederland.
- › Maak een plan om internethandel in wilde dieren te stoppen.
- › Doe voorstellen om dierenwelzijn voor en tijdens de slacht te verbeteren in de grootchalige industriële vleesproductie.

Ondernemen

- › Drie moties die ervoor zorgen dat voordat de nieuwe aanbestedingswet van kracht wordt, aanbestedingsexperts en vertegenwoordigers van midden- en kleinbedrijf geraadpleegd worden over (onderdelen van) die wet.

› Schep een normatief kader dat maatschappelijk verantwoord ondernemen stimuleert en steviger verankert.

Wonen

› Laat onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheid om de rechtsbescherming van woonbootbewoners te verbeteren.

Milieu

› Houd de voortgang van de sanering van gebouwen met spuitasbest bij en informeer de Kamer hierover.

› Geef de kringloopboeren meer tijd om hun praktijkproef met het bovengronds aanwenden van mest te voltooien.

› Borg het publieke belang (onder andere toegankelijkheid en natuurbeheer) bij verkoop van gronden van Staatsbosbeheer aan particulieren.

› Maak afspraken met overheden om benzo(a)pyreen-houdend afval thermisch te laten verwerken en dit vast te leggen bij de gunning van opdrachten.

› Bevorder dat gemeenten GGD-advies inwinnen over de aan de lokale luchtkwaliteit gerelateerde gezondheidseffecten bij ruimtelijkeordeningsplannen voor gevoelige bestemmingen (zoals basisscholen).

› Zorg ervoor dat de NAVO-binnenvlieg-regels voor AWACS voor vliegveld Geilenkirchen zo worden toegepast dat de beloofde geluidsreductie van 35% gehaald wordt.

Werk

› Verklaar het cao-akkoord voor de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorgsector met drie vakbonden die maar 4 procent achterban hebben in de zorg, niet algemeen verbindend.

Post

› Zie erop toe dat PostNL de problemen door het nieuwe postverwerkingsysteem binnen de kortst mogelijke termijn oplost.

Privacy

› Maak het filmen van spoedeisendezorg-situaties voor televisie en film, zoals op de Spoedeisende Eerste Hulp en in ambulances te allen tijde onmogelijk.

› Stel alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat de beelden die Eyeworks in het VUmc maakte, worden vernietigd.

› Bewerkstellig dat dat alle DigiD gebruikende organisaties werk maken van de veiligheid ervan en hiervoor eind 2012 een ICT-beveiligingsassessment laten uitvoeren.

De voorstellen hierboven zijn overigens verkort weergegeven. Dat gaat uiteraard ten koste van de nuance. Liefhebbers verwijzen we daarom naar de echte Kamerstukken: tweedekamer.nl/kamerstukken

Tekst Diederik Olders

ZONDER ONDERZOEK GEEN RECHT VAN SPREKEN

Behalve voorstellen in de Kamer hebben Kamerleden in 2012 natuurlijk ontelbare werkbezoeken gedaan. Ook onderzoek was belangrijk in 2012: SP'ers zetten geen grote mond zonder te weten waar ze het over hebben. Dat resulteerde in de nodige rapporten en nota's:

Inkomen

Sadet Karabulut en Tjitske Siderius, 'Gevolgen invoering gezinsbijstand'. Veel mensen komen in de problemen door de invoering van de gezinstoets. Dat blijkt het meldpunt dat de SP opende. De gezinstoets leidt tot tweedeling, uitsluiting, armoede en werkloosheid. Hier te lezen: sp.nl/9z107v

Veiligheid

Nine Kooiman en Erik de Vries, 'Agenten over de verhoging van de boetes'. Agenten vinden de hoogte van boetes buitenproportioneel hoog. Zij vrezen in grote meerderheid dat de dure boetes contra-productief werken in het aanpakken van overtredingen en criminaliteit. Hier te lezen: sp.nl/9z107s

ICT

Sharon Gesthuizen, 'Knooppunten en Oplossingen'. Hierin geeft de SP haar visie

op een veilige, betrouwbare en gebruikersvriendelijke digitale toekomst. Hier te lezen: sp.nl/9z1081

Jeugd

Nine Kooiman, 'Onvoldoende opvang en kansen voor zwerfjongeren'. De wachtlijsten voor opvang voor jongeren zijn een loterij waarbij de wachttijd kan oplopen tot 5 maanden. Daarnaast is de vervolghuisvesting vaak slecht geregeld en wordt jongeren weinig perspectief op een betere toekomst geboden. Hier te lezen: sp.nl/9z107m

Nine Kooiman, 'Hulpverleners over stelselwijziging jeugdzorg'. Per 2015 gaat de verantwoordelijkheid van jeugdzorg vallen onder de gemeente, en er wordt bijna een half miljard euro bezuinigd. Hoe zien jeugdzorgmedewerkers deze veranderingen? Hier te lezen: sp.nl/9z107y

Internationaal

Emile Roemer, Harry van Bommel, Guido van Leemput, 'Een week in Israël'. Verslag van een bezoek aan Israël en de Westelijke Jordaanoever. Hoe beoordelen sleutelpersonen in de Israëlische en Palestijnse samenleving de ontwikkelingen in het gebied? Hier te lezen: sp.nl/9z107j

Harry van Bommel, Jip van Dort, 'Werkbezoek Iraaks Koerdistan'. De betrekkingen tussen de SP en de Koerden zijn aangehaald. Vooral de vraag hoe diplomatieke en handelsbetrekkingen verbeterd kunnen worden stond centraal. Hier te lezen: sp.nl/9z107d

Harry van Bommel, Sadet Karabulut, Jip van Dort, 'Werkbezoek Turkije'. Centraal thema van het werkbezoek was de mensenrechtensituatie in Turkije. Hier te lezen: sp.nl/9z107p

Verkeer

Farshad Bashir, Jurgen van der Sloot, 'De kleine binnenvaart in zwaar weer'. Door de economische crisis zijn vooral veel kleine binnenvaartschippers gedwongen te stoppen. Wat is nodig om toekomst van de (kleine) binnenvaart in Nederland zeker te stellen? Hier te lezen: sp.nl/9z107g

DE SCHOEN GEZET

Vele duizenden kinderschoentjes verzamelden SP-afdelingen vlak voor Sinterklaas om de groeiende armoede onder kinderen in ons land onder de aandacht te brengen; 367.000 kinderen groeien op in armoede. Op 5 december werden de schoenen gezet en werd het manifest 'Stop de armoede onder kinderen' door SP-Kamerlid Sadet Karabulut overhandigd aan minister Asscher van Sociale Zaken. Die erkende, in tegenstelling tot zijn voorganger in het kabinet-Rutte I, dat armoede in Nederland een probleem is en dat de noodzaak bestaat om de armoede onder kinderen in Nederland te verkleinen. Hij ging nog niet mee met Karabuluts voorstel om de 151.000 Nederlandse miljonairs 1 procent extra te belasten. Dat levert 4 miljard euro op.

foto Diederik Olders

Het manifest is hier te lezen:
www.armoedewerktniet.nl/kinderen

Soms kan ik niet slapen
omdat ik nog honger heb

ARJAN KIJKT

WIE: Arjan Vliegthart, SP-Eerste Kamerlid en campagneleider bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012

KIJKT: Emile Roemer – Tussen pieken en peilen

INTEGERE DOCUMENTAIRE ZONDER OPSMUK

› Wat heb je gezien?

‘De documentaire van Coen Verbraak waarvoor hij Emile Roemer heeft gevolgd tijdens de verkiezingscampagne van 2012, van het partijcongres begin juni tot en met de verkiezingsavond op 12 september. Emile had vooraf met Coen afgesproken dat hij overal bij mocht zijn waar hij maar wilde. Het resultaat is een film die heel dicht op Emile zijn huid zit. Het is een integere film geworden, over het verloop van de campagne en wat alle *ups and downs* in zo’n campagne doen met de mens achter de politicus. Heel erg ‘wysisg’, *what you see is what you get*, oftewel zonder opsmuk. Eigenlijk net als de SP zelf.’

› Zelf was je nauw bij deze campagne betrokken; hoe was het om jezelf terug te zien?

‘Ja, dat klopt. Ik was campagneleider, samen met Tiny Kox. Tijdens de opnames heb ik me weleens zorgen gemaakt, je weet immers niet wat er met al die beelden gaat gebeuren. Ook als je moe bent of er even doorheen zit staat die camera voor je neus. Maar het viel me alles mee om ons zelf terug te zien. Emile voorop, het campagneteam eromheen. Het was geen campagne waar ik alleen maar slechte herinneringen aan overgehouden hebt. De campagne liet immers zien hoeveel mensen in ons land serieus overwogen hebben om op onze partij te stemmen. Nooit was de sympathie zo lang zo groot. Maar zeker de uitslag was alles behalve een

Emile Roemer tijdens de campagne bij De Wereld Draait Door.

droomsenario. Het liep helemaal anders dan aanvankelijk verwacht. Maar dat maakte het voor een filmmaker natuurlijk nog extra interessant.’

› Welk moment in de film greep je het meest aan?

‘Het moment waarop onontkoombaar duidelijk werd dat er een omslag gaande was. We zijn deze verkiezingen op een ongekende manier ingegaan. Nooit eerder was de SP zo’n serieuze kanshebber voor regeringsdeelname. We waren dé uitdager van Rutte, de centrale vraag in deze verkiezingen was: wordt het liberaal of sociaal – en wij waren het sociale gezicht. Maar ergens in het proces draaide dat beeld en raakten we onze voortrekkersrol kwijt aan de PvdA. Dat zag je terug in programma’s als Pauw & Witteman en De Wereld Draait Door die wel een harde aanval van Wilders op de SP uitzonden, maar niet de uitstekende reactie van Emile daarop. In de film zie je Emile na zo’n uitzending heel stil op de achterbank zitten als hij naar huis wordt gebracht, dat vond ik wel een heel aangrijpend moment. Bijzonder moedig ook, dat hij zelfs toen toestond dat Coen Verbraak er bij was met zijn camera. Verder vond ik het heel aangrijpend om terug te zien hoe Emile zich heeft herpakt op de verkiezingsavond. De uitslag was natuurlijk een teleurstelling: we hielden onze vijftien zetels en dat is mooi maar we hadden op zoveel meer gehoopt. Maar hij stond er wel en hij deed het goed, dat is indrukwekkend om terug te zien.’

› Is het een aanrader?

‘Jazeker. Ik hoor ook verrassend veel positieve commentaren van mensen die hem al gezien hebben. De film laat heel goed zien hoe zo’n campagne verloopt. Deze verkiezingscampagne had een heel eigen dynamiek omdat we als partij nog niet eerder zo serieus genomen zijn. Bij eerdere verkiezingen waren we toch een beetje de outsiders die moesten vechten om aandacht te krijgen, nu waren de media niet weg te slaan. Tijdens de première merkte ik ook een stijgende verbazing over de manier waarop de media en de peilingen de stemmingen beïnvloedden. Bij die scènes bij Pauw en Witteman mompelden mensen in het publiek bijvoorbeeld hoofdschuddend dingen als: ‘Wat gebeurt hier nu? Dit is toch niet netjes?’ Interessant vind ik ook dat iedereen er ook weer een eigen uitleg aan geeft – juist omdat de film zo inzoomt op het persoonlijke verhaal, registrerend wat er met Emile gebeurt maar zonder er een oordeel aan vast te plakken. Er zaten bijvoorbeeld journalisten in de zaal die het allemaal weer heel anders interpreteerden dan ik het heb ervaren. Alleen daarom al zou ik iedereen willen aanraden om de film zelf te bekijken, met een onbevangen, open blik.’ ●

tekst Daniël de Jongh

 Hier kunt u de documentaire terugzien: sp.nl/9zx2b

LINKSVOOR

‘NOOIT MEER OORLOG’

Schrijven is voor de 91-jarige Maurice Ferares uit Amsterdam een must. In zijn jeugd schreef hij voor de Tribune en sinds zijn 65ste schrijft hij boeken over de Tweede Wereldoorlog en vrijheidsbewegingen in de rest van de wereld. Zo is hij momenteel bezig met een boek over de Indonesische vrijheidsstrijd. Over dat onderwerp heeft hij ook regelmatig contact met SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel.

tekst Jola van Dijk
foto Karen Veldkamp

› **U heeft voor de Tribune geschreven?**

‘Ja, ik was redacteur, alleen niet van deze Tribune. Het naoorlogse weekblad van de Trotskistische beweging had dezelfde naam. Trotski was een van de leiders van de Russische communistische revolutie, maar verzette zich later tegen het regime van Stalin.’

› **U bent al heel lang lid van linkse partijen?**

‘Tijdens de oorlog heb ik in het communistische verzet gezeten. Maar na de oorlog ben ik meteen uit de communistische partij gestapt omdat ik vond dat ze tegen de onafhankelijkheid van Indonesië waren. Vanaf 1956 ben ik wel weer politiek actief geweest, onder andere als vakbondsbestuurder voor de vakbond van musici. Ik was violist.’

› **Vrijheidsstrijd is een rode draad in uw leven?**

‘Als enige van mijn grote familie heb ik de oorlog overleefd. Mijn grootouders waren Joods. Helpen voorkomen dat de mensheid ooit nog zoiets mee hoeft te maken, is mijn belangrijkste drijfveer. Daarom heb ik me

ingezet voor de vrijheidsstrijd in onder meer Algerije en Palestina. Ik schrijf en publiceer daar ook fictie en non-fictie boeken over met mijn eigen uitgeverij Abigador, vernoemd naar mijn vader.’

› **Bent u daarom ook socialist?**

‘Ja, niet dat ik geloof dat onder het socialisme al het kwaad de wereld uit is. Maar dan is er in ieder geval geen oorlog en werkloosheid meer, doordat er geen kapitalisten zijn die ze veroorzaken.’

› **Wanneer werd u lid van de SP?**

‘Vier jaar geleden wilde ik weer politiek georganiseerd zijn en mijn steentje bijdragen. De SP is op dit moment de enige aanvaardbare socialistische partij. Andere partijen die zichzelf links noemen helpen mee aan de volstrekt onnodige bezuinigingen die de gevolgen van de kapitalistische crisis afwentelen op de mensen met de laagste inkomens en die het meest kwetsbaar zijn, zoals de jongeren, ouderen en zieken.’

NICARAGUA:

ARMOEDE EN OPTIMISME

In de jaren tachtig werkte SP-partijsecretaris Hans van Heijningen voor de linkse Sandinistische regering van Nicaragua. Eind december 2012 was Van Heijningen weer in het Midden-Amerikaanse land.

► Wie vanuit de hoofdstad Managua over de geasfalteerde tweebaansweg richting Comalapa rijdt, slaat op kilometer 130 ter hoogte van het gehucht Santa Rosa linksaf. Daarna heb je nog 18 kilometer te gaan over de onverharde weg 'naar binnen', op weg naar de bergen. Bij de afslag Santa Rosa heeft burgemeester Germán Otero onlangs een groot ijzeren toegangspoort neer laten zetten met de tekst 'Welkom in Comalapa, de bakermat van de eeuwige democratie'. Daarmee heeft de liberale burgemeester de spotlust van zijn tegenstanders over zich afgeroepen. 'What the fuck, eeuwige democratie. Vier of vijf veeboerenfamilies die er de dienst uitmaken

en van belastingontduiking een volkssport hebben gemaakt. Lef hebben ze wel, dat moet je ze nageven', aldus een vriendin van ons. Hoewel het bord er pas een paar maanden staat, heeft het waarschijnlijk al zijn langste tijd gehad. De partij van Germán heeft namelijk volslagen onverwachts de burgemeestersverkiezingen van 4 november jongstleden verloren en de burgemeester kan zijn ambtsketen inleveren.

'ZE WAREN ER vast van overtuigd dat ze zouden winnen, of ze nou een intellectueel, een eenvoudige boer of een aap als eerste kandidaat naar voren zouden schuiven.'

Dat het anders gelopen is, heeft te maken met het feit dat het nogal wat inwoners van Comalapa niet lekker zit dat de weg Santa Rosa-Comalapa nog steeds niet verhard is. Daarbij komt dat Germán het om onduidelijke redenen aan de stok gekregen heeft met een aantal veeboeren waar hij het tot voor kort goed mee kon vinden, wat maakte dat rechts niet met één maar met meerdere kandidaten de verkiezingen en de mist inging. Tot slot had de vroegere burgemeester González Belanguer zich door de Sandinisten over laten halen om hun lijst aan te voeren. Daardoor is het onmogelijke werkelijkheid geworden en hebben de San-

Toegangspoort naar de 'eeuwige democratie'.

dinisten voor het eerst sinds de overwinning van de revolutie in 1979 de verkiezingen van 4 november in Comalapa nipt gewonnen.

EEN OPVALLENDE PRESTATIE in wat tientallen jaren een van de weinige bastions van de antisandinistische oppositie is. 'En we hebben de verkiezingen eerlijk gewonnen, er is hier niet gerommeld. Geen van de andere partijen heeft dan ook protest aangetekend

'Een bij de Derde Wereld passende verzorgingsstaat'

tegen de verkiezingsuitslag. We hebben 38 procent van de stemmen gehaald doordat de mensen uit de gehuchten langs het Meer van Nicaragua en de jeugd uit het dorp op ons gestemd hebben', aldus Marta Morales, die de Sandinisten leidt. Marta, afkomstig uit Masaya aan de westkust, kwam in 1984 als onderwijzeres in Comalapa aan in het kader van de 'Brigade van de vijftigste

verjaardag' (van de moord op de Nicaraguaanse vrijheidsstrijder Sandino, aan wie de Sandinisten hun naam ontleen), trouwde er met een docent aan de middelbare school met wie zij een dochter kreeg en woont sindsdien in Comalapa. Maar omdat zij niet in het dorp geboren is, wordt zij door veel dorpsgenoten nog steeds als iemand van buiten gezien.

RIJDEND OVER de onverharde weg, slingerend over twee heuvelruggen en een paar honderd meter klimmend, rijden we langs groene weiden die langzaam aan het verdrogen zijn. Deze tijd van het jaar miezert het af en toe, waardoor gras, struiken en bomen water te kort komen bij een temperatuur die het hele jaar niet onder de 25 graden Celsius uitkomt. Langs de weg boompjes en bomen,

die het prikkeldraad op zijn plaats houden waarmee de weidegronden afgebakend worden, houten elektriciteitspalen, enkele gehuchten met wat eenvoudige stenen huisjes, rode bordjes aan huizen die duidelijk maken dat je er beltegoed kunt kopen, een schooltje en wat honden en varkens. Onze auto raakt verzeild in een kudde van zo'n tachtig runderen met een paar cowboys erbij. Bij tijd en wijlen een fascinerend uitzicht op de heuvels en dalen in de verte. In deze tijd van het jaar loopt er weinig rundvee rond. Dat loopt verderop in de bergen waar meer regen valt en er het hele jaar voldoende water is. Een enkele keer komen we een tegenligger tegen, een bus en reizigers die onder overdekte bushaltes bescherming zoeken tegen de felle zon. Auto rijden vereist enige concentratie op de rotsachtige weg waarin zo hier en daar kleinere en grotere scheuren zitten die ontstaan zijn tijdens de regentijd.

NA EEN LAATSTE KLIM en steile afdaling komen we langs het kerkhof en rijden we het dorp binnen. Dat ligt er mooier bij dan ooit, met door klinkers verharde wegen, huisjes die soms in frisse pastelkleuren opgeschilderd

- Nicaragua heeft bijna 6 miljoen inwoners
- In 1979 verdreven de socialistische Sandinisten de corrupte en dictatoriale Somoza-regime
- De Sandinist Daniel Ortega werd in 1985 gekozen tot president
- De VS steunden de contra's, die een terreur-campagne voerden tegen de Sandinisten
- Onder Reagan bleven de VS stiekem de contra's steunen nadat zij die steun officieel hadden ingetrokken; dit leidde tot de Iran-contra-affaire
- Bij de verkiezingen van 1990 verloor Ortega van Violeta Barrios de Chamorro en de Sandinisten moesten het veld ruimen. Pas in 2006 kwamen de Sandinisten opnieuw aan de macht – weer met Daniel Ortega als president.

zijn, schone straten doordat het dorp tegenwoordig over een vuilnisophaaldienst beschikt, een centraal park met sierplanten en bomen, een volleybalveld en in het midden een muziekkapel, enkele nieuwe overnachtingsmogelijkheden bij de pastorie en een kleine winkelier, tientallen winkeltjes waar niet alleen eerste levensbehoeften maar ook kleding, cosmetica en zelfs luxeartikelen worden verkocht en een horeca-uitspanning die bijna het hele jaar leeg is maar waar zonder moeite honderd tot honderdvijftig mensen terecht kunnen. Als het bordje aan de gevel ons niet bedriegt, is het zelfs mogelijk om er met creditcard te betalen. Minder dan dertig jaar geleden moesten we het doen met één halftijds functionerende telefoonverbinding waarbij het zaak was om flink te schreeuwen om aan de andere kant van de lijn gehoord te worden.

OP POLITIEK VLAK zijn de ontwikkelingen in Nicaragua verre van eenduidig. Van de ene kant is de steun vanuit de landelijke bevolking voor het Sandinisme de afgelopen jaren uitgegroeid tot een overtuigende tweederde meerderheid. Dat komt omdat Ortega en zijn partij er – na zestien jaar buiten de regering te zijn gehouden – de afgelopen zes jaar in geslaagd zijn een bij de Derde Wereld passende verzorgingsstaat tot stand te brengen: gratis onderwijs en gezondheidszorg, zinkplaten voor de armen die een huisje

bouwen, kredieten voor kleine zelfstandigen, gesubsidieerd voedsel voor de armen en betaalbaar openbaar vervoer. Vanuit het oogpunt van efficiency en kwaliteit valt er van alles op af te dingen, maar voor de grote meerderheid van armen en extreem-armen is het leven er iets minder gecompliceerd en iets aangenamer door geworden.

MEDE DOOR de economische groei die Nicaragua de afgelopen jaren doormaakt, is er sprake van een vooruitgangsoptimisme dat voor een rijke westerling bijna vertederend is omdat het overgrote deel van de mensen het nog steeds met een paar dollar per dag moet doen, het gemiddelde inkomen per hoofd van de bevolking onder de 3 duizend dollar per jaar ligt, geweldsincidenten en verkeersongevallen een hoge tol eisen, de kwaliteit van onderwijs en gezondheidszorg veel te wensen overlaat, criminaliteit, drugshandel en corruptie een toenemend probleem zijn en omdat de Sandinistische partij FSLN steeds meer trekken van een baantjesmachine vertoont. De politisering van de rechtsspraak en het vervalsen van verkiezingsuitslagen zijn zaken waar ook toegewijde Sandinisten van wakker liggen. 'Vooral ook omdat de Sandinisten het qua beleid in grote lijnen goed doen, de steun vanuit de bevolking eerder groeit dan afneemt. Het belangrijkste effect van deze vormen van corrumpering is dat sommige toegewijde en integere partijgenoten de politiek voor gezien houden omdat ze hun goede naam niet te grabbel willen gooien', aldus mijn vriend Alfonso Hernández, een Sandinistisch guerrillastrijder van het eerste uur.

‘Er is in Nicaraguaanse kerken heel wat afgebeden voor de Venezolaanse president Hugo Chavez’

NA VIJFENTWINTIG JAAR is Comalapa nog steeds een oase van rust, waar iedereen iedereen kent en waar je volgens inwoners dronken op straat kunt slapen zonder beroofd te worden. Maar ook het dorp waar ‘de trein van de vooruitgang’ nog steeds geen halt gehouden heeft, waar naast de veeteelt en de landbouw geen enkele nieuwe economische activiteit is ontstaan, dat qua inwonertal eerder krimpt dan groeit en dat net als de rest van Nicaragua aan het infuus van buitenlandse

geldovermakingen ligt. De twee belangrijkste exportproducten – koffie en rundvlees – brengen per jaar minder geld in het laatje dan de Nicaraguaanse arbeidsmigranten in de VS en Costa Rica. Daar komt nog eens bij dat het land, net als het dorp, op de pof leeft omdat er een derde meer geïmporteerd dan geëxporteerd wordt. Het tekort wordt gedekt door overmakingen van arbeidsmigranten – die rond de 1 miljard dollar liggen – en door de regering van Venezuela die olie levert tegen bijzonder gunstige condities. Afgelopen weken is er in Nicaraguaanse kerken dan ook heel wat afgebeden voor de Venezolaanse president Hugo Chavez, wiens gezondheidssituatie kritiek is nadat hij voor de vierde keer op Cuba geopereerd is vanwege lymfeklierkanker. Terwijl de Sandinistische radio- en televisiezenders met zorg en respect berichten over Chavez' kritieke gezondheidstoestand, speculeren de oppositionele kranten La Prensa en El Nuevo Diario hoopvol over zijn verslechterde gezondheidssituatie, zijn naderende of reeds ingetreden dood en de gedroomde ondergang van het linkse samenwerkingsverband dat de afgelopen jaren tussen Venezuela, Bolivia, Cuba en Nicaragua tot stand gekomen is.

COMALAPA EN NICARAGUA zijn het levende bewijs dat het bruto nationaal product van een land geen indicatie voor de levensvreugde van haar inwoners is. Ondanks of misschien wel dankzij het inzicht dat het leven weinig zekerheden biedt, wordt er veel gelachen, gedanst en gedronken. Ook de mensen die bijna niets hebben, delen hun

eten en drinken graag met anderen. Dat de regering zich inspant om de mensen een steuntje in de rug te geven en je niet bang hoeft te zijn voor de politie en voor soldaten, is in vergelijking met de buurlanden Honduras, El Salvador en Guatemala een ongekende luxe. •

tekst Hans van Heijningen
foto's Marjan Hoogerheide

CRYPTOGRAM

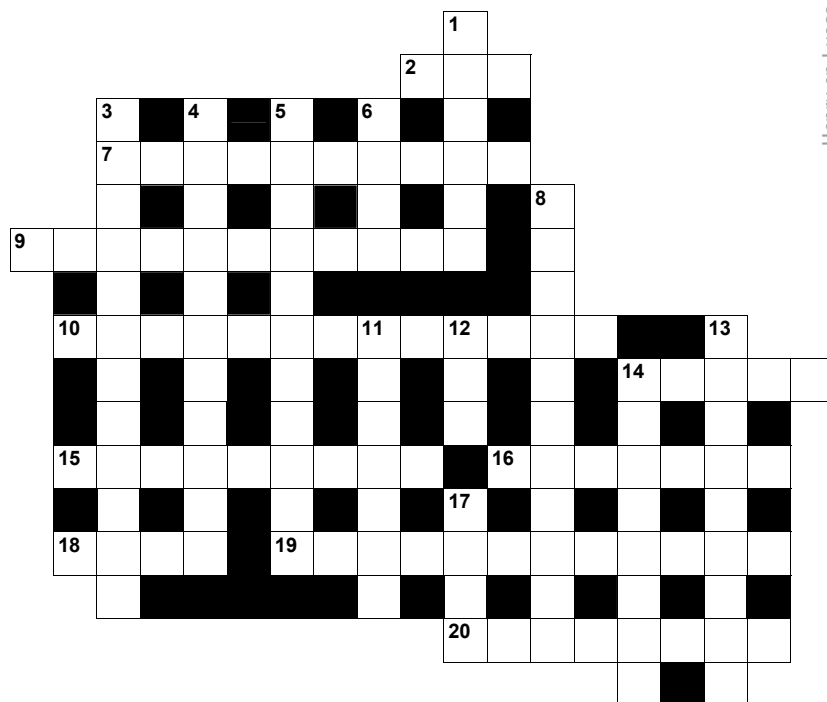
Diagram

Horizontaal

- 2 Is de sloerie van het toetsenbord. (3, ook afk.)
- 7 Groeien al pratend langs de rails. (10)
- 9 Produkt van huilend zeezoogdier. (11)
- 10 Zwachtel alleen gebruiken in nabijheid van de familie. (13)
- 14 Melig deel van een plant. (5)
- 15 Resultaat van een snelvuurgrap. (9)
- 16 Terneergeslagen op papier. (7)
- 18 Neem iemand aan als dokwerker! (4)
- 19 Houding van slaperig apparaat. (12)
- 20 Leider in het treinklassement. (8)

Verticaal

- 1 Het is gangbaar vals te zijn. (6)
- 3 Ruimte voor eenzame opsluiting verliest weinig warmte. (12)
- 4 Kookt voor agenten. (11)
- 5 Demonstratiemuziek. (11)
- 6 Dit deel van de komeet is in langdurig diepe slaap. (4)
- 8 Fundamenteel idee in de aardrijkskunde? (11)
- 11 Sempel; n—g twee spelfouten?! (7)
- 12 Gevangenisgrap. (3)
- 13 Is helemaal gestoord door het lezen. (9)
- 14 Kledingstuk zit (niet) op geheel verkeerde plek? (8)
- 17 Kus veroorzaakt stevige val. (4)

IMAGINAIRE WOORDENLIJST

Opdracht : de bedoeling is een zo spitsvondig, interessant of verrassend mogelijke betekenis te vinden voor de 20 - tot op heden onbestaande - woorden onder 'Opgaven'. De meest originele inzendingen worden door de redactie als prijswinnaar bestempeld.

Opgaven

1 Symptoomverstrekker	11 Technocryptisch
2 Stulpied	12 Basisontscholing
3 Snertverbruiker	13 Plantsoenlijk
4 Zuilvernipperaar	14 Colonellebel
5 Groenpoen	15 Traumatips
6 Sociaalverwerking	16 Ambtenaarvrije Zone
7 Winkelwaaghals	17 Degeloos
8 Afdroogmanifestatie	18 Vrijkeurmerk
9 Demokritiek	19 Flexspek
10 Antikwakkelgebied	20 Demagoochelaar

Oplossing kruiswoordraadsel

Horizontaal 5) Staatsgreep 6) Sancties 9) No-flyzone 10) ABC 12) IJzeren 14) Heilstaat. **Verticaal** 1) Dyson 2) Yad 3) Bretton 4) Genève 7) Alliantie 8) Monarch 11) Consul 13) Pact

Oplossing landen raadsel

A) Myanmar C) Argentinië E) Verenigde Staten G) Nigeria I) Chili K) Kazachstan M) Nederland O) Groot-Brittannië Q) Frankrijk S) Zuid-Afrika U) Cambodja W) China

Totaaloplossing duogram 2012

mensenrechtenorganisatie

De winnaar van het cryptogram van december is Rosemarie Ninaber uit Hilversum.

Stuur uw oplossing vóór 30 januari naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl
Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

PRIKBORD@SP.NL

RIJKELUI?

In uw artikel over oldtimers in de Tribune van december '12 laat u Farshad Bashir zeggen: 'Wat wij willen is dat alleen het dagelijks gebruik van oldtimers wordt ontmoedigd'. Nu rij ik dagelijks in een oldtimer, ongeveer 6.000 km. per jaar. Wat mij het meest stoort aan deze stellingname is hoe betrouwbaar onze regering is met de wetgeving. Voor mijn auto is 25 jaar lang erg veel wegenbelasting in Nederland betaald. Het onderhoud en reparatie om de auto in conditie te houden heeft de laatste jaren ook het nodige gekost, alles met het oog op de belastingvrijstelling. Als deze regeling er komt kan ik het niet meer opbrengen om in mijn auto te blijven rijden, terwijl deze meteen waardeeloos is geworden. Wel ben ik van mening dat er onderscheid moet worden gemaakt, tussen de laatste tijd massaal ingevoerde oldtimers voor dagelijks gebruik uit het buitenland en die auto's waarvoor in Nederland 25 jaar aan alle verplichtingen is voldaan. Ook is mij opgevallen dat rijkelui niet dagelijks in een oldtimer rijden, die hebben wel een andere keus.

Henk Jansen, Ruinen.

BIBBEREN VOOR DE THUISZORG

Uit Castricum kregen we een wel heel bijzondere foto. In de ijskoude Nieuwjaarsduik zagen SP'ers uit die Noord-Hollandse plaats een link met de plannen van het kabinet voor de thuiszorg: laat de thuiszorg niet in de kou staan!

En dus plonsden SP'ers op 1 januari de Noordzee in, trokken op die manier veel aandacht en haalden ook nog eens de nodige handtekeningen op voor behoud van de thuiszorg.

NIEMAND

In het artikel 'Kabinet op ramkoers' (Tribune december -red.) staat een zin waar ik boos om ben: 'De Blankenburg-tunnel bij Vlaardingen die niemand wil, komt er toch.' Hoe komen jullie erbij om hier het woord 'niemand' te gebruiken? De tunnel komt om te beginnen niet bij Vlaardingen, maar tussen Maassluis en Vlaardingen. Maar er is ook een andere kant, en dat is Rozenburg. Toevallig

woon ik daar, en het wordt hoog tijd dat er een andere uitvalsweg komt naast de A15. De A15 staat in de spits altijd vast. Je moet er niet aan denken dat er ooit iets gebeurt in dit gebied met veel gevaarlijke industrieën. In Rozenburg wonen ongeveer 12000 mensen. Tel daar het aantal inwoners van Voorne-Putten bij op en je hebt dan behoorlijk wat mensen die niet kunnen wachten op een tunnel.

Els 't Hooft, Rozenburg

Wel Tribunelezer,
geen SP-lid?

Dat kan natuurlijk, maar hoeft niet! Als SP-lid ontvangt u de Tribune elf keer per jaar thuis voor maar 5 euro per kwartaal. U steunt dan ook de SP en kunt meebeslissen. Sluit u zich aan bij onze strijd voor een sociaal Nederland? Vul dan meteen de bon hiernaast in en stuur 'm op.

Emile
Roemer

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,-
 € 12,50 € 15,- anders €

naam	voornamers	m/v
roepnaam	geboortedatum	rekeningnummer
adres	plaats	handtekening
postcode	telefoon	datum
e-mail		

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon naar:
SP, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort
U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

Tribune
januari 2013

THEO DE BUURTCONCIËRGE

